BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTS. Trimestre

Any XXXI.- Núm. 7,941 - Dijous, 1 de setembre de 1921 — Edició del matí — Oficines i Impremta: Escudellers, 10 bis. -Telèfon A 131

El Reverendíssim Pare

Dom Josep Deàs i Villar, O. S. B.

ABAT DEL MONTSERRAT

ha mort el dia 31 d'agost, a l'edat de 84 anys
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(R. I. P. A.)

El Rvdm. Pare Abat Dom Antoni M. Marcet, els seu successor, i Rvda. Comunitat ho participen a tots els devots i amics del Santuari, i els preguen que vulguin encomanar-lo a Déu en llurs oracions.

El funeral solemne serà divendres, 2 de setembre, a les deu del matí

Si algun dels nostres amics no ha rebut la invitació, que prengui la present com a tal.

Els trens per la línia del Nord arriben al Montserrat a les nou i quinze minuts.

ANIVERSARI DE LA MORT DE

JOAN BONIFASI COLOME

METGE

que morí a Cubells (Lleyda)
el dia 2 de setembre de 1920

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats vídua i fills en recordar a llur família i amics tan irreparable pèrdua els preguen que el tinguin present en llurs oracions que els en quedaran eternament agraïts.

DR. BREMON Sols **Raigs X.** Radiografia instantània visceral i estereoscòpica. Instal·lació a domicili. **BRUCH, 46.**—De 5 a 6.

Dr. G. Moragas de l'Hospital de Santa Creu. Malalties de la pell i gènito-urinàries. Portaferrissa, 18, entrl. - De 4 a 6 i de 8 a 9.

Dr. GALLEGO Especialista **Vies Urinàriries.** Comte de l'Asalto, 18. - De 10 a 1 i de 3 a 8.

Comptable

d'important casa, s'ofereix per arranjament de llibres, balanços i inventaris. Escriure a LA VEU, núm. 525.

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Giros - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Queda oberta la negociació dels cupons dels Deutes INTERIOR, EXTERIOR i AMORTITZABLE, 4 per 100.

VENCIMENT 1.er D'OCTUBRE PROXIM

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons núms. **589 - A, 689 - A, 789 - A**

Aquelles persones que han seguit ja tots els consultoris i han aplicat tots els tractaments coneguts sense arribar a curar-se les llagues de les cames i les varioses, han de dirigir-se a l'**Institut Uro-Dérmic**, Sant Pau 28, principal, 2.ª, on el Dr. Montañá, dels Hospitals de París, els aplicarà un nou i científic procediment d'injeccions intravaricoses que els curarà radicalment sense operació.

De 3 a 7; dimarts, dijous i dissabtes de 7 a 9.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 31 d'agost de 1921.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 76[illegible]9, 765'0, 764'6.

Termòmetre sec: 22'9, 22'0, 21'5.

Termòmetre humit: 21'0, 20'5, 20'0.

Humitat (centèsimes de saturació), 88, 86, 86.

Direcció del vent: NNW., ESE., SE.

Velocitat del vent en metres per segon: 0'5, 2'4, 1'5.

Estat del cel: Tapat.

Núvols: Classe: K.N., C.K.N., C.K.N

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 24'4, mínima, 21'0; mínima prop del sol, 20'2.

Oscil·lació termomètrica, 2'8.

Temperatura mitja, 28'0.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 156 km.

Observacions particulars: Boira a la matinada i calitja.

El director, E. Alcobé.

L'amo d'un despatx situat al carrer d'Aribau ha denunciat que de la butxaca de la seva americana, que tenia penjada, li havien pres el moneder, el rellotge i la cadena d'or, avaluats en 900 pessetes, afegint que el robatori s'havia efectuat en un moment en que sortí del local.

Vaixelles PORCELLANA **J. Llorens, Rbla. Flors, 30.**

Un veí d'una casa del carrer de Sant Olaguer posà en coneixement de l'autoritat que en arribar a casa trobà la porta oberta sense fractura, notant la desaparició de 40 pessetes i diverses peces de roba.

— La fàbrica del P. de Gràcia, 115, tè creacions pròpies en mobles de medul·la de jonc.

El gerent d'uns magatzems denuncià tres dones per sospites de que mentre estaven comprant s'apoderaren d'guns gèneres del citat establiment.

Detingudes dites dones li fou ocupada a una d'elles una peça de tela de coté que el gerent de l'esmentada casa reconegué com a propietat de la mateixa.

ADQUIRIU CABELL NOU A POC PREU

Si desitgeu tenir cabell nou, més espès, més llarg, més sedós i ilustrós que mai l'haveu tingut des de la infantesa, adquiriu una ampolla de Loció Lavona i useu-la segons instruccions, dues vegades al dia. El cost de l'ampolla és només de 4'50 pessetes, i si en acabar una ampolla no observeu que és el millor que haveu usat, l'experiment no vos haurà costat res, puix és tal la seva virtut que el fabricant proporciona al comprador de cada ampolla un contracte-garantia, amb el qual poden reclamar-se els diners si els resultats no són satisfactoris. Després d'aplicar-se aquesta loció durant uns dies observareu que haurà desaparegut tota la caspa i que la vostra cabellera haurà adquirit una exhuberància, suavitat i llustre meravellosos.

Adquiriu la Loció Lavona avui mateix i useu-la d'acord amb les instruccions. Allavors podreu dir a vostes amistats a què deveu el creixement del cabell

LA LOCIO OZOIN

es ven a tot arreu, i pot obtenir-se a Barcelona als establiments següents:

VDA. DE S. ALSINA, Passatge Crèdit, 4; DR. ANDREU, Rambla Catalunya, 66; BANUS I SOLER, Jaume I, 18; VICENS FERRER i C.ª, Plaça de Catalunya, 12; J. ICART, Clarís, 10; PERFUMERIA LAFONT, Ferran, 61; S. A. MONEGAL, Portal de l'Angel, 14; SALUS, S. A., Fontanella, 7; E. SARRA, Ronda Sant Pere, 7; J. SEGALA, Rambla de les Flors, 14; CASA SERRA, Pelayo, 9; TARIN I MARTI, Salmeron, 78; J. URIACH i C.ª, Bruch, 49; VIDAL I RIBAS, Hospital, 2; VIDAL I RIBAS, Rambla de les Flors, 23; JOAN VILADOT, Rambla Catalunya, 36; i a Palma de Mallorca: CENTRE FARMACEUTIC.

Un comerciant del carrer de Puigmartí ha denunciat que després de fer diverses diligències va pujar a un tramvia a la Plaça d'Urquinaona, notant, quan n'havia baixat, la falta de la cartera, en la qual portava diversos documents, i sospitant que era autora del robatori una dona que estava a la plataforma del tramvia, la qual dona desaparegué.

JOIES **VILANOVA** Unió, 8

Ha estat denunciat que a l'estació de França han pres una criatura que duia un empleat de la Junta de Protecció a la Infància i que havia estat recollida per aquesta.

La Casa d'Amèrica ha delegat en el senyor En Paül M. Turull la seva representació en la «Quinzena Internacional», organitzada per la Unió d'Associacions Internacionals, les sessions i els cursos de la qual tenen lloc actualment a la Universitat Internacional anomenada «Palais Mondial» de Brussel·les.

Una noieta de 7 anys, que anava en un tramvia pel Paral·lel, va treure el cap per la finestra i un carro que passava arran va donar-li una fregada, produint-li contusions a la cara.

Va ésser auxiliada al dispensari de Santa Madrona.

Per si havia de tirar o no la cortina d'una finestra, dues dones rellogades a un pis del carrer de Gasòmetre armaren aquest matí un gran escàndol que terminà a cops, resultant una d'elles amb la cara plena d'esgarrapades que li foren curades al dispensari i la qüestió de la cortina continuà, com la de l'Alta Silèsia, sense resoldre

N'Antoni Piera Martí

mori ahir en sa casa de Vallfogona de Riucorp

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa, fills, filles, germans, germans polítics, nebots, cosins, parents tots, En Domènec Darna Gassol i la raó social BALNEARIO DE VALLFOGONA participen a llurs amics i coneguts tan sensible pèrdua i els preguen que el tinguin present en llurs oracions.

Altres dues rellogades que viuen al carrer de València van fer una cosa molt semblant i una d'elles va haver d'anar igualment al dispensari.

La Secció Permanent de Socors Mutus del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, comunica als seus socis que ha quedat encarregat per a fer les visites del nas, gola i orelles, el doctors En Lluís Noves, el qual visitarà tots els dilluns i divendres, des de dos quarts de deu a dos quarts onze, i els dimecres, de sis a set.

Al local de «Nostra Paria» (Boters, 16, principal), començaran el vinent dissabte, les noves classes de Taquigrafia.

Les classes de pràctiques continuen en els dies i hores d'habitut.

La Cambra de la Propietat, als efectes del Reglament pel qual es regeix, té exposades les llistes electorals de propietaris en el domicili social de la Cambra (Magdalenes, 12) durant els vint primeres dies del corrent, admetent-se, durant aquest temps i la tercera dezena del mateix mes, les reclamacions sobre inclusió, exclusió o classificació en el cens.

Al Boulou, prop del Perthús, ha estat assaltat per uns lladres el camió guiat per l'agent de Duanes espanyol senyor Lleberas, apoderant-se de 300 francs.

Mercès a l'activitat del comissari, M. Vidal, els malfactors han estat detinguts.

Al Bulú, prop del Perthús, ha estat senyor Cambó, ha marxat cap a Madrid el cap de la Secció Jurídica de l'Exposició de Barcelona, En Ferran Sans i Buigas.

Havent quedat sense adjudicar els premis a la virtut maternal i filial, instituïts pel mestre compositor de música En Ramon Vilanova i Barrera, ahir, festa patronímica del piadós fundador, en el local de la Societat Econòmica d'Amics del País, va fer-se remesa a les Germanetes dels Pobres, de l'almoina anual i perpètua que els correspon, més l'import dels dits premis, d'acord amb les clàusules establertes en la fundació.

Feta la remesa del líquid de les rendes produïdes pel capital de la fundació a les Germanetes dels pobres, el senyor vice-president de la Corporació, senyor don Francesc Puig i Alfonso, recordà en sentides paraules la bona memòria del mestre Vilanova i encomià la tasca altament benèfica i cristiana de la institució de les Germanetes dels pobres.

Ahir, a les cinc de la tarda, va entrar un subjecte al taller d'escultura de la Vídua Reixach, Passeig de Gràcia, 117, i va escometre a cops de puny l'encarregat i un dependent.

El soroll que es va armar va atraure una parella de seguretat, la qual va detenir l'agressor i el va dur a la delegació juntament amb una pistola automàtica que li va ser trobada en una butxaca.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Al carrer de Sant Joan de Malta, l'automòbil 1.107 atropellà, aquest matí, el noi Josep Climent, de 7 anys, que viu allí mateix i li causà una ferida al cap, de no molta importància.

L'auto fou denunciat.

A l'estació de França fou detingut un subjecte, al qual denuncià el cap dels serveis de petita velocitat per haver pres set peces de metall arrencats de diversos cotxes.

Un súbdit francès denuncià que a la Plaça de Tetuan li havien pres la cartera, la qual contenia 2.970 pessetes i diversos documents d'identificació de la seva personalitat, sense que pogués saber qui va poder ésser l'autor del robatori.

Aquest es va efectuar quan el denunciant pujava a un tramvia.

L'amo d'una botiga del carrer de les Gràcies va fer anar un dependent al Passeig de la Duana per a remetre a una agència un paquet d'agulles, evaluat en 250 pessetes, el qual fou col·locat en un carretó.

A la Plaça de Sant Antoni se li acostà un individu, el qual va deixar caure unes monedes a terra i, en intentar recollir-les el dependent, el desconegut s'apoderà del paquet i desaparegué.

Ahir tarda, un carro va donar tal topada contra la font del xamfrà Borrell-Campo Sagrado, que la va arrencar i la va tombar.

L'amo d'un taller de serrar fusta va presentar-se i va declarar que es constituïa responsable de l'accident.

Vida religiosa

Avui: Sant Gil, abat; Artur, màrtir; Constanci i Lupus, bisbe. — Demà, Sants Antolí, màrtir; Esteve, rei d'Hongria, i Santa Calixta.

La missa d'avui: Sant Gil, abat, color blanc. — La de demà: Sant Esteve, rei, color blanc.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Sant Antoni, de PP. Escolapis. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi. — Demà, Nostra Dona dels Angels, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep. — Demà, Torn de Sant Joan Evangelista.

Vetlla en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Commemoració dels Fidels Difunts, a la mateixa capella.

—A fi de correspondre als desigs del senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona, en la seva darrera Circular, de que el poble fidel elevés pregàries al Cel per a impetrar de Déu prompte i eficaç triomf de les armes espanyoles al Marroc, s'ha determinat celebrar una solemne Novena, a la Reial Capella del Palau, en honor de Nostra Dona de la Victòria, titular de la mateixa. Aquest títol li fou concedit a la nostra Mare per la Santedat de Pius V, en memòria de la gloriosa victòria que reportà a l'armada cristiana sobre la turca, a Lepant.

La Novena començà ahir a la tarda. Després de resar el Sant Rosari, es llegirà la meditació, cantant-se per la Capella de Sant Just tres Parenostres, Avemaries i Glòria, les lletanies lauretanes i la Salve Regina.

Acabarà el dia 8, festa de la Nativitat de la Verge, amb una missa de Comunió general, a les vuit del matí, i la Novena, com els altres dies, a dos quarts de set de la tarda.

—Parròquia de Sant Jaume. —Avui, de cinc a sis de la tarda, hi haurà el devot exercici de la Hora Santa.

Demà, divendres, primer del mes, a les vuit, Comunió general pels socis i devots del Sagrat Cor de Jesús; a dos quarts de dotze, exposició del Santíssim, funcions del Sagrat Cor, reservant-se acabada la missa de dotze.

Obituari

ENTERRAMENTS

El P. Josep Deàs i Villar, O. S. B., Abat de Montserrat. Ha mort a l'edat de 84 anys. Demà, a les deu, funerals i enterrament a Montserrat.

Els trens del Nord arriben al Monestir a les 9'15.

FUNERALS

En Frederic Oliver i Buzó. Ha mort a Sabadell, a l'edat de 79 anys. Demà, divendres, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell.

Na Engràcia Escudé i Vicens, vídua d'En Joan Badrinas. Ha mort, a l'edat de 65 anys. Avui, a les deu, funerals al temple de Pompeia.

En Salvador Arch i Codina. Ha mort a l'edat de 58 anys. Avui, a les deu, funerals a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa.

ANIVERSARIS

En Joan Bonifaci i Colomé. Morí el 2 de setembre de 1920, a Cubells.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Elissa Uyà i Solernou, vídua d'En Joan Moretó. No s'avisa l'hora de l'enterrament.

Na Antoni Piera i Martí. Ha mort a Vallfogona de Riucorb.

Desgràcies

Ahir a la tarda, a una vaqueria del carrer de Sans, 214, el noi Enric Bifano Bertran, de 15 anys, feia entrar el carro de la casa des del carrer a dins de la botiga.

La seva germaneta Mercè, de quatre anys, sortia per rebre el noi i caigué amb tal desgràcia, que no podent l'Enric dominar el cavall, una roda del vehicle passà pel damunt del cos de la noia.

Conduïda al dispensari d'Hostafranchs, el metge li aprecià fortes contusions a la regió hipogàstrica i a l'ingle amb hemorràgia interior, de pronòstic greu.

Fou traslladada a l'Hospital Clínic.

—

Al carrer dels Banys Nous, davant de la Baixada de Santa Eulàlia, l'automòbil núm. 5821 va atropellar el noi Marian Castillo, de 9 anys, habitant carrer de Cardenal Casañas, 14, li va produir tres ferides al cap, probable fractura de la base del crani.

Va ésser conduit al dispensari de l'Alcaldia i després de feta la primera cura va ésser portat a l'Hospital Clínic.

El xofer va ésser detingut.

La sessió municipal d'ahir

A un quart de set començà la sessió ordinària de segona convocatòria presidint l'alcalde senyor Martínez Domingo i amb assistència dels regidors senyors Puig i Esteve, Gabarró, Trius, Guarro i baró de Viver.

Abans d'aprovar-se l'acta, el baró de Viver demanà que constés en acta la seva protesta per haver-se aprovat en la sessió darrera el dictamen de la Comissió de Pressupostos relatiu a la distribució de despeses del Pressupost extraordinari i per la qual es destinen 2.000.000 de pessetes per a l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

Digué que l'esmentat dictamen era damunt la taula del Consistori a petició seva i que se li havia promès que no es proposaria la seva aprovació fins que haguessin vingut els comptes de l'esmentada Exposició, perquè pogueussin ésser examinats. Malgrat això, el dictamen ha estat aprovació en absència del dit regidor.

Afegí que reproduiria la seva protesta a la vinent sessió i per això anunciava una interpel·lació a la Presidència.

El senyor alcalde li contestà que, malgrat que ell no presidia la sessió quan fou aprovat el dictamen del qual es tracta, tenia el convenciment que no hi hagué cap propòsit per part de cap element del Consistori de tenir cap desconsideració al baró de Viver. Que ell, com alcalde, presideix la Junta de l'Exposició, però que aquest és l'únic càrrec movible, que el president de la Junta esmentada és sempre l'alcalde de Barcelona. Això no vol dir que refugi cap discussió sobre l'assumpte, puix que assumeix la responsabilitat moral de ço que ha estat actuat per la Junta de què es tracta, que ha transformat en Parcs i jardins gran part de la muntanya de Montjuich. Pregà al senyor baró de Viver que sense poseir elements de prova suficients per a formular denúncies, no es faci ressò de rumors que puguin ésser desmentits amb facilitat suma.

Li contestà el senyor baró de Viver que des d'ara avançava que quedava descartat de les seves censures el senyor Martínez Domingo, però que necessitava veure els comptes de la Exposició, perquè era un fet que s'han gastat més de 20.000.000 de pessetes i vol comprovar si la importància de les obres efectuades a la muntanya de Montjuich responen a l'esmentada quantitat.

El senyor Puig i Esteve digué que protestava que el baró de Viver no hagués esperat la sessió vinent, en la qual se li contestarà degudament, per a formular les seves censures i recollir, diu, versions del carrer respecte a la conducta de la Junta de l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

Acte seguit demanà que, en atenció a l'escàs nombre de regidors, restessin els dictàmens damunt la taula i que s'aixequés la sessió, acordant-se així.

Bisbat

—El nostre venerable prelat, doctor En Ramon Guillamet, celebrà ahir la seva onomàstica.

Tant a Olot com al Palau Episcopal s'han rebut moltes mostres d'afecte pel virtuós bisbe.

—A Lechago preparen grans festes per al vinent setembre en record dels seus fills il·lustres els Escolapis Pares Gaietà Ramo de Sant Joan i Gaietà Ramo de Sant Domènec.

De Societat

Procedent de Saragossa i estatjant-se en el Majèstic Hotel, han arribat el marquès de Casa Desbrull i filla.

FIVE

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

Madrid, 31, 2 tarda.

El ministre de la Governació, en rebre avui els periodistes, ha manifestat que no havia pogut conferenciar aquest matí amb el cap del Govern per trobar-se aquest molt ocupat.

Per aquesta causa no ha estat possible ultimar avui l'anunciada combinació de governadors.

—Per cert — ha afegit el ministre — que em convé desmentir la notícia de que jo celebrés conferències amb els presidents de les Cambres i els caps de grups polítics per a ultimar la combinació de governadors.

Amb el senyor Maura hi he conferenciat, però amb els caps de partit no, perque la presentació dels candidats i l'acoblament d'aquests és assumpte que competeix exclusivament a la Presidència.

També tinc de rectificar el que diu «El Socialista» sobre la detenció governativa del doctor Salgado.

Aquest senyor no està detingut governativament. Es troba sotmès a la jurisdicció militar.

Ha al·ludit després el ministre als successos d'Astúries, i ha dit textualment:

—El governador d'Oviedo em diu que el dia d'ahir transcorregué sense incidents.

A Mieres s'ha declarat una petita vaga, a les mines de la Companyia de Duro Felguera, per motius econòmics.

Aquesta vaga afecta a pocs treballadors i es gestiona la seva solució.

M'afegeix el governador que un dels ferits per la guàrdia civil és Manuel Prieto, president del Sindicat Unic de miners de Langreo.

—Com veuen vostès, un subjecte que s'ha distingit com agitador en la vaga de l'any 17.

El germà d'aquest era cap del partit comunista de Mieres.

—Dos punts — així ha dit el ministre — d'antecedents sospitosos.

Altre telegrama de Vigo diu que s'espera l'arribada d'un vapor que porta d'Amèrica 89 voluntaris per a la Legió estrangera.

Ha anunciat el ministre que avui, a dos quarts de cinc, se celebraria Consell de ministres a la Presidència.

JOVES BEL·LICOSOS

Els periòdics publiquen una sèrie de noms de xicots que posseïts d'ardor bel·lic havien desaparegut de Madrid en seguiment dels soldats tramesos al Marroc.

El governador de Càdiz, en donar compte de l'embarc i sortida del batalló de Leon, diu el següent:

Des de Madrid, amb el batalló, han vingut, amagats, alguns xicots que, burlant la vigilància, aconseguiren entrar al vaixell.

El capità els obligà a desembarcar i seran tornats a Madrid.

Declararen que havien vingut als estreps dels cotxes, i que eren parents i amics dels soldats que marxaren a Larache.

OFERIMENT D'UN AEROPLA

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat a migdia que l'ex-senador don Eusebi Giraldez ha escrit una carta al senyor Maura dient-li que compri el Govern un aeroplà de combat i que li passi el compte.

LES DIPUTACIONS BASQUES

La Diputació de Guipúscoa dóna compte dels acords patriòtics presos ahir.

La de Navarra dóna també compte dels acords que prengué en la sessió celebrada ahir.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Des de dos quarts d'onze fins a les onze ha estat el senyor Maura al Palau, despatxant amb el Rei.

En sortir, els periodistes li han preguntat si hi havia alguna novetat.

—Res — ha contestat el president—; l'atenció està concentrada al Marroc, però no per això deixen els ministres de treballar i preparar la labor legislativa.

Aquesta tarda se celebrarà Consell a la Presidència.

Serà extens.

Si durés deu hores, encara quedarien assumptes pendents.

També despatxaren amb el Rei els ministres de Guerra i Marina.

ELS LLIBERALS I LA COMBINACIO DE GOVERNADORS

Madrid, 31, 4'15 tarda.

S'assegura que el senyor Maura es troba molt contrariat per la resistència que oposen els senyors García Prieto i comte de Romanones per a facilitar-li noms de correligionaris per a nomenar-los governadors.

Els senyors marquès d'Alhucemas i comte de Romanones estimen que facilitar nom significaria una identificació amb la política del Govern actual, quan sols es tracta d'una col·laboració que no passarà d'assumptes concretament especificats en les converses que mantingueren amb el senyor Maura en resoldre la crisi.

LA QUESTIO DE LES RESPONS[illegible]ATS

[illegible]

Això primer no sembla confirmar-se, puix «El Imparcial», coincidint amb «El Sol», es dol que passin els dies sense que es tinguin noticies de la labor d'informació encomanda al general Picasso.

«El Imparcial» diu que l'opinió no demana a aquestes altures rigorismes cruels i inútils, sinó que siguin separats de les files els que hagin de ser-ho i un càstic material o moral als causants indirectes.

«El Sol» sospita que puguin quedar impunes els causants del desastre d'Annual i això desmoralitzaria el país.

Crida l'atenció del Govern sobre si és convenient escometre les noves operacions al Marroc mentre no s'hagi depurat si hi hagué culpables en el succeït a Annual.

[illegible]

El Govern ha contret el compromís de fer públiques les responsabilitats i els càstigs.

«El Liberal» diu:

[illegible] sap de la labor del general [illegible]

EL CONGRES UNIVERSAL DE LA PREMSA

El Comitè Executiu del Congrés Universal de la Premsa en tenir noticia, a Nova York, de la nostra desgràcia al Marroc, dirigí un missatge d'adhesió a la nació espanyola per conducte de l'Associació de la Premsa.

La Junta Directiva d'aquesta acordà fer pública tan important adhesió i donar les gràcies al president del Congrés, Mr. Walter William, per tan expressives manifestacions de simpatia.

BUTLLETINS EXTRAORDINARIS

Convençut el Govern que d'una manera sistemàtica els diumenges, aprofitant la manca de periòdics, es donen falses noticies especioses amb el propòsit deliberat de produir alarma en l'opinió pública, ha decidit, a partir del proxim dilluns, la publicació d'un número extraordinari dels Butlletins Oficials a cada provincia, en el qual s'insereixin les notes oficials que facilitarà el ministre de la Guerra.

EL PREMI DE L'OR

La «Gaceta» publica la següent Reial Ordre d'Hisenda:

«Iltm. Sr.:

En compliment de ço que disposa el Reial Decret del 10 i Reial Ordre del 14 d'agost últim;

Vistes les cotitzacions de l'unsa Troy d'or fi al mercat de Londres i el promig a la Borsa de Madrid de la lliura esterlina en els giro a la vista sobre aquella plaça durant els dies 24 de juliol al 23 d'agost del corrent any, ambdós inclosos.

S. M. el Rei (q. D. g.), conformant-se amb la proposta de la Direcció general, s'ha servit disposar que el recàrrec que ha de cobrar-se per les Duanes en les liquidacions dels drets corresponents a les mercaderies importades i exportades per les mateixes durant el mes de setembre vinent el pagament de les quals hagi d'ésser efectuat en moneda de plata espanyola o bitllets del Banc d'Espanya, en comptes de fer-ho en moneda d'or, serà de 49 enters 9 cèntims per cent.

De Reial ordre, etc. — Cambó.»

FIRMA DE GUERRA

Disposant que el general de brigada en situació de primera reserva don Lluís Capdevila Miñano passi a la segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Concedint la gran creu de Sant Hermenegild al general de brigada don Josep de Carranza i Garrido.

Idem al. d'igual càrrec en situació de primera reserva don Antoni Núñez de Tejada.

Idem als d'igual càrrec en situació de segona reserva don Ferran Pastor Sanz, don Ferran Carreras Irajuni, don Manuel Díaz Gene i Rubio, don Ferran Echevarría i Castañeda, don Rufi Montano Saborit, don Ignasi Ardanaz Oligareda, don Ramon Rodriguez de Rivera, don Cecili Lucasera Segura i l'auditor general de l'exèrcit en situació de segona reserva don Joaquim de Abreu i Casany.

Conferint al coronel de cavalleria don Pere Alvarez de Toledo, marquès de Martorell, el càrrec de cap de la Comissió central de compra de bestiar de l'arma de cavalleria.

Concedint la rectificació de la quantia de les pensions anexes a la medalla de sofriment per la pàtria, assignada per Reial Ordre de 7 de juny del corrent any, als capitans don Ferran Capar Montes, don Manuel Granado, tinent (avui capità) don Angel Masio Hernández i tinent don Manuel Prieto Gabarrón, tots de l'arma d'infanteria.

Disposant que els aparelladors del material d'enginyers, a extingir, en complir els 30 i 35 anys de servei, com a tals, de plantilla, disfrutin els llocs de 4.200 i 4.900 pessetes anyals, respectivament.

Autoritzant l'adquisició per concurs, a tenor de les bases acordades, dels terrenys necessaris per a la construcció de casernes a la plaça de Burgos.

Disposant que sols es continuin per gestió directa les obres de les bateries del comandant Royo i del general Fajardo, a Cartagena, i de Maria Cristina a Santa Cruz de Tenerife, així com la del ramal de via férria des de Quatre Vents a Leganés.

Declarant exceptuat de subhasta el servei de compra de finques rústiques per a la reoria i dotma de poltres i autoritzant l'adquisició de terrenys necessaris per a l'establiment d'un dipòsit de cria i dotma, a qualsevol de les 47 províncies de la península.

FIRMA DE MARINA

Reial Decret autoritzant al ministre de Marina perquè sense les formalitats de subasta procedeixi a reparar i modernitzar el material de radiotelegrafia dels vaixells i bases navals.

Idem id. modificant la plantilla de mestres d'arsenal de l'Estat.

Idem id. disposant que el general de brigada d'artilleria de l'armada don Elies d'Iriarte i Solis, cessi en el càrrec dels serveis d'artilleria del departament de Càdiz.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 31, 5'15 tarda.

A les cinc han quedat reunits els ministres en Consell, a la Presidència.

La major part del temps l'ha invertit el senyoor Cierva a donar compte als altres ministres del seu viatge a Melilla i de l'extensa conferència mantinguda amb el general Berenguer, sobre tot el que es relaciona amb el pla del proper avenç de les nostres tropes i del rescat dels presoners.

El ministre de la Governació ha dit que entre els nombrosos oferiments que rep figuren els valuosos d'alguns propietaris de balnearis, que els posen a disposició del Govern per a convertir-los en hospitals de sang.

El senyor Maura s'ha limitat a dir que el Consell es dedicaria a continuar estudiant els assumptes del Marroc, en els quals té concentrada la seva atenció el Govern.

En arribar, moments després, el senyor Cierva, els periodistes li han fet al·lusions a un telegrama de Tànger, en el qual es diu que en una cabila propera a la zona francesa es troba ferit, en poder d'un cap del poblat, un militar espanyol, les senyes del qual coincideixen amb les del general Fernández Silvestre.

El senyor Cierva, que no desconeixia l'origen de la noticia, ha dit:

—No hi ha res d'això; desgraciadament no tenim cap element de judici que permeti tenir l'esperança que el general Silvestre viu.

El ministre de Marina era portador d'alguns expedients per a l'adquisició de material de guerra.

Ha tingut després paraules d'elogi per als canoners i caça-torpediners que estan recorrent les costes del Marroc cooperant a l'acció del nostre exèrcit, amb bombardeigs molt eficaços.

El ministre de Foment portava un expedient sobre adquisició de material ferroviari.

El ministre d'Instrucció Pública ha anunciat que si li ho permeten altres assumptes que tenen prelació pel seu interès, parlaria del que es relaciona amb l'autonomia universitària.

DE LARACHE

Larache. — Ha quedat restablerta la situació a les nostres posicions, que atacaren els rebels el diumenge passat i que hagueren d'evacuar les nostres tropes.

Ahir les varen recuperar, mitjançant un fort atac, forces de caçadors de Ciudada Rodrigo i Chiclana. Hem tingut tres baixes.

Recuperades les posicions, es destacaren grups de regulars, que fortificaren alguns llocs avançats, tornant sense novetat.

Les tropes de la zona de Tetuàn han sortit a reforçar les posicions de Mogaret, per a evitar sorpreses.

Les tropes de regulars han lluitat dintre de les avançades de Akba-Kola, rebutjant un nucli de rebels.

Segueixen desembarcant a Larache tropes de reforç i s'anuncia l'arribada de bastant material.

Les esquadretes d'aviació seran considerablement reforçades.

Durant les operacions que es realizaren contra els atacs dels moros sols feriren lleument al soldat Rufi Pacheco.

Es pot afirmar que res ha passat que posi en perill la seguretat d'aquesta zona.

Els rumors sobre el succés han estat molt exagerats. Els nuclis de rebels s'han internat.

DESGRACIA D'AVIACIO

Guadalajara. — A dos quarts de deu del matí s'ha elevat a l'aeròdrom d'aquesta capital, en viatge de pràctiques, un professor pilot d'aviació i un alumne, capità el primer i tinent el segon, ambdós d'infanteria.

En baixar l'aparell ha sofert una avaria en el motor i ha caigut violentament a terra, resultant mort l'alumne i greument ferit el professor.

ATEMPTAT FRUSTRAT

Madrid, 31, 6'15 tarda.

Al carrer de Pérez Galdós, un individu ha entrat en una barberia, pregant a l'amo que li permetés deixar a l'establiment un paquet, perquè havia de recollir altres encàrrecs.

Hi va accedir l'amo, i quan va desaparèixer el subjecte, adverti que del paquet se sentia un olor de metxa cremada.

Avisà ràpidament uns guàrdies, els quals van tenir la sort que en desfer el paquet s'arrenqués la metxa encesa que estava aplicada a una bomba, que d'haver explotat hauria segurament produit desgràcies i destroces.

De les averiguacions practicades sembla que resulta que la barberia estava boicotejada pels barbers associats, i tot fa suposar que es tractava d'un atemptat per a venjar-se de la conducta de l'amo.

VAGA SOLUCIONADA

Ha quedat acceptada pels elements patronals del ram de l'edificació la fórmula que posa fi al conflicte suscitat entre aquests i la societat de paletes El Trabajo, per a oposar-se a què prés els treballs a totes les obres operaris associats i catòlics.

En sa conseqüència, avui s'han repress els treballs en totes les obres que des de fa alguns mesos estaven paralitzades.

LA DIPUTACIO DE BISCAIA

Bilbao. — En la sessió d'avui de la Diputació, l'únic diputat socialista que forma part de la corporació, ha defensat una moció proposant que es destinessin 5.000 pessetes per a socórrer els nens famolencs russos.

Els nacionalistes i tradicionalistes, tenint en compte la recent crida del Papa, proposaren que el donatiu s'augmentés a 20.000 pessetes, però amb la condició que es faci mitjançant la Santa Seu.

Després d'un breu debat, s'ha acordat el proposat pels tradicionalistes.

El diputat senyor Aranguren ha proposat que s'aprovés un vot de censura al governador per la seva intervenció en l'incident de la plaça de toros i apoiar a l'Ajuntament en les seves gestions perquè sigui destituit.

Quan es disposava a defensar la seva proposició abandonaren els monàrquics el saló, havent de suspendres la sessió per falta de número.

EL RECARREO ARANZELARI

La «Gaceta» publica la següent R O. d'Hisenda:

«Il·lm. senyor:

En compliment del disposat per reial ordre del 3 de juny últim sobre la manera d'aplicar el recàrrec que s'estableix sobre els drets aranzelaris a les mercaderies originàries de paisos que tinguin la seva moneda depreciada amb referència a l'espanyola, S. M. el Rei (q. D. g), s'ha servit disposar que durant el mes de setembre proper regeixin les cotitzacions mitges que a continuació es detallen, com a base per a l'aplicació dels coeficients establerts en la predita disposició i determinació dels corresponents recàrrecs:

Francs francesos, 60'142.
Francs belgues, 59'483.
Lires, 33'487.
Marcs, 9'463.
Escuts portuguesos, 16'18.

De reial ordre, etc. — Cambó.»

LES VICTIMES DE L'AVIACIO

Guadalajara.—Immediatament després de saber-se a la població l'accident ocorregut a l'aeròdrom, s'han traslladat al lloc del succés els governadors militar i civil i el coronel de l'Acadèmia d'Enginyers.

El capità Valéncia ha estat traslladat ràpidament a l'hospital, apreciant-li la fractura d'ambdues cames i contusions a diferents parts del cos.

El seu estat és greu.

Degut al seu estat no ha pogut prestar declaració.

El mort és el tinent Utrilla, que tenia fracturada la base del crani.

El mort i el ferit són de Cartagena.

UN HOSPITAL

Madrid, 31, 8'30 nit.

El ministre d'Instrucció Pública ha dit aquest matí als informadors que ahir, a la tarda, havia estat a la Moncloa per a visitar els terrenys en què s'ha d'instal·lar l'hospital de recuperació, que es construirà segurament en un termini de dos o tres mesos.

Aquest hospital estarà format segurament per pavellons Docker, que són els més moderns i els que millors resultats han donat durant la darrera campanya.

Aquests pavellons seran capaços per a 550 llits, que estaran a càrrec de la Facultat de Medicina, ja què els professors especialitzats en distintes operacions podran atendre i recuperar vides, a fi que siguin útils, després de curats, els ferits en campanya.

Aquest hospital s'alxecarà en els terrenys que hi ha destinats per a la Facultat de Medicina, però això no vol dir que es desisteixi de construir aquesta Facultat, sinó que, pel contrari, aquests pavellons que ara es van a construir podran quedar annexes a l'edifici que ha d'ésser Facultat de Medicina.

EL BLAT ARGENTÍ

El senyor Maestre, en rebre aquest matí els periodistes, ha dit que de totes les proposicions presentades per a l'adquisició de les 90.000 tones de blat argentí que l'Estat té a diferents ports espanyols, sols se n'han acceptat dues de Bilbao.

LES PROCEDÈNCIES DE RÚSSIA

Segons una circular de la Inspecció General de Seguretat, que avui publica la «Gaceta», tenint en compte la greu epidèmia de còlera que hi ha a Rússia, els vaixells procedents de ports russos o de qualsevol altre port infectat de còlera, no s'admetin a les nostres inspeccions locals o ports habilitats, sinó que hauran d'esser portats a una de les estacions sanitàries més properes. Sols s'admetran aquests vaixells en aquelles estacions dotades de tots els elements per a sofrir en elles el règim sanitari corresponent.

S'extremarà tot el possible la vigilància i el zel mèdic amb els viatgers i es donarà compte immediat a la Inspecció de l'arribada als ports de vaixells procedents de punts bruts per còlera, detallant el seu servei sanitari.

Aquestes mateixes prevencions es recomanen a les fundacions sanitàries de les fronteres terrestres en allò que hi tingui aplicació.

PREPARANT L'OPINIÓ

Diu «La Epoca»:

«Encara que alguns cregueren que el retorn del senyor La Cierva de Melilla anava a coincidir amb el principi de les operacions d'avenç, de les manifestacions del ministre de la Guerra se'n desprèn que aquesta convicció peca de precipitada.

El Govern, i això és plausible, no sent impaciències per començar aviat, sinó per començar bé, i per això segueix acumulant elements de lluita mentre l'alt comandament de Melilla ensinistra les tropes al seu servei.

Es pot, doncs, pensar lògicament que, encara que no molt, sofriran algun retard els avenços de càstic que emprendrà el nostre exèrcit.»

Referent a això convé esvair una impressió molt generalitzada: això és, que l'avenç es realitzarà a costa de petits sacrificis.

Els rifenys estan enardits, posseeixen canons, tenen municions, estan en el període d'exaltació fanàtica, procurant que es realitzin fets isolats com els de Tefer i Kin-Kisar, que distreguin l'atenció d'Espanya; i això s'ha de contrarestar durament, violentament.

S'ha de témer que hi haurà un parell de topades amb els rebels que seran dures.

Això ho pressent sens dubte l'Alt Comissari i el Govern i per això es va portant a cap previsorament l'acció de dotaar les tropes de tot el necessari.

El poble està donant grans proves de patriotisme, i a això s'hi ha de correspondre amb la veritat; i la veritat és que les dificultats del Marroc les pot vèncer Espanya amb gran facilitat i amb temps relativament curt però afrontant sacrificis en les primeres topades amb uns rebels als quals enardiren els nostres errors.»

El Consell de ministres

Madrid, 31, 9'15 nit.

El Consell de ministres ha acabat a les vuit de la nit.

A la sortida ha manifestat el senyor Cierva que, invocant el patriotisme dels periòdics, pregava en gran manera que no es publiquin detalls relacionats amb la situació de les nostres tropes, perquè en poder dels moros arriben alguns periòdics que els serveixen per a formar judici exacte sobre els nostres moviments i poder calcular els mitjans d'acció amb que comptem.

Jo ja sé — ha afegit — que no mou als periòdics en la publicació d'aquesta classe de notícies altres motius que els molt lògics d'informació, però aquestes coses donen per resultat pèrdua de sang espanyola.

Ha anunciat després que havia quedat aprovada en el Consell una proposta per convertir algunes sales de la Facultat de Medicina en Hospital clínic de recuperació de membres per aquells ferits que necessitin delicades intervencions quirúrgiques.

El ministre de la Governació ha dit que, al requeriment del Govern prop dels amos de balnearis per si fos necessari convertir-los en hospitals de sang, ha respost la majoria amb un esperit de patriotisme molt plausible oferint-los incondicionalment.

Després ha llegit un telegrama del governador de Bilbao dient que la vaga general havia estat provocada pels elements socialistes, secundats pels comunistes.

L'origen del conflicte s'ha motivat l'incident que hi va haver a la plaça de toros, per negar-se el president (regidor republicà), a desenrotllar-se en interpretar-se l'himne nacional.

A la intervenció del governador ha donat lloc a una protesta de l'Ajuntament contra el governador, i a això atribueix aquest el conflicte plantejat.

Diu el governador que l'atur no ha estat general. Han circulat els tramvies i els grups han estat dissolts per la força pública. En la província tampoc ha estat secundat amb generalitat l'atur.

Després s'ha facilitat del Consell la següent nota oficiosa:

El ministre de la Guerra ha donat compte al Consell del viatge que ha realitzat a Melilla i de les impressions allí recollides, que produeixen en l'ànim del Govern una absoluta confiança en l'art comandament i en l'èxit de la seva actuació.

Foren aprovats alguns expedients d'adquisició de material i de construcció de quarters.

Quedaren autoritzats els ministres de la Guerra i Instrucció pública per adoptar les mesures encaminades a la construcció d'un hospital clínic a Madrid.

Quedaren aprovats, a proposta del ministre de Marina, alguns expedients d'exempció de subhasta per a l'adquisició de material destinat a arsenals, i un altre sobre escalafons d'alferes i tinents d'infanteria de Marina.

El ministre d'Estat ha exposat els antecedents que han originat l'encàrrec confiat a la Societat de les Nacions per a tractar la qüestió de l'Alta Silèsia i les instruccions donades al nostre representant a aquella, que foren aprovades unànimament.

Ha acordat el Consell que, mentres durin les actuals circumstàncies, per a evitar la circulació de notícies falses amb relació al Marroc i satisfer la legítima ansietat de l'opinió, es publiqui el matí dels dilluns, a totes les capitals de província, una fulla que rontingui el romunicat oficial de l'Alt Comissari i qualsevulla notícia de notori interès. Aquesta fulla es repartirà gratuitament.

A proposta del ministre d'Instrucció pública, s'ha resolt l'expedient d'aprovació dels estatuts de les Universitats, en compliment del reial decret del 21 de maig de 1919.

El ministre d'Hisenda, senyor Cambó, ha donat compte al Consell d'alguns expedients, la resolució dels quals correspon exclusivament al ministre, però respecte als quals ha requerit la conformitat del Consell de ministres.

Després ha donat compte ampliament de la situació del Tresor i de les mesures que pensen adoptar, i que han merescut l'aprovació del Govern.»

TROPES AL MARROC

Madrid, 31, 10'30 nit.

Demà arribarà a Madrid el regiment de Galicia de guarnició a Jaca, que marxarà a les set amb destí a Sevilla.

Passat demà arribarà també el regiment de Valladolid, de guarnició a Cuenca, sortint també, però ignorant-se quin és el seu punt de destí.

Aviat marxarà a Melilla una companyia d'aerostació i el regiment de Pontoners de guarnició a Saragossa.

DESGRÀCIA

Un periòdic diu que en una posició molt propera als nostres límits de Melilla, aprofitant el pas i protecció dels combois, es venien realitzant davant l'enemic pràctiques de tir d'ametralladores.

Quan el foc era més violent, una d'aquestes ametralladores va explotar, i un dels fragments va tocar a un capità de cavalleria que presenciava les pràctiques, atravessant-li les dues cuixes i deixant-lo en greu estat.

COMPRA DE BESTIAR

Diu un corresponsal de San Sebastián que a França hi ha alguns agents moros dedicats a la compra de mules i cavalls.

Manifesten els dits agents que aquest bestiar l'adquireixen amb destí a les operacions agrícoles, però es tem que, en realitat, sigui destinat a la barca.

EL PREU DE LES PATATES

L'alcalde interí, senyor Villamil, i el delegat de mercats, senyor López Baeza, han visitat aquesta tarda al governador per a pregar-li que prengui les mesures pertinents a fi d'evitar l'excessiva puja del preu que ve tenint a Madrid la patata.

Segons el senyor López Baeza, el preu no ha d'esser superior, en la patata holandesa, a 33 cèntims el quilo, en la rosa, 28, en la groga, 2x, i en la blanca, 25.

Ha manifestat també al governador que no es reunís la Junta Provincial de Subsistències, perquè ell podia, com a delegat de mercats, resoldre per ell mateix aquest assumpte.

NOTA BURSÀTIL

Els fondos públics estan oferts, cedint la partida d'Interior 40 cèntims, en quedar a 67'15.

Els Tresors i Cèdules Hipotecàries estan ferms i amb lleugera ganància.

En valors industrials desanimació i poc negoci, destacant-se els Explosius, que pugen tres enters.

Els Ferrocarrils, fluixos, perdent el Nord 2'50 pessetes i l'Alacant 2.

La moneda estrangera, irregular. Els francs i les lliures pugen 15 i 7 cèntims, respectivament. Els suïssos i els belgues, 25 i 75, i els dòlars i els marcs 2 i 5.

EL TEMPS

Segons nota de l'Observatori del dia d'avui, persisteix el bon temps a la Península Ibèrica, perquè no va tenir importància l'augment de la nebulositat de les últimes 24 hores.

La temperatura màxima fou de 37 graus a Càceres i la mínima d'avui 11 graus a León.

La màxima d'ahir fou de 31'9 i la mínima d'avui 17'6.

Temps probable: bo a tota Espanya.

NOTICIES DE PORTUGAL

Lisboa, 31. — La premsa afirma que aviat arribarà a aquesta capital una missió espanyola, que vé amb l'objecte d'imposar al president de la República, Josep Antoni Almeida, la Gran Creu de Carles III, que li ha estat concedida pel Rei Don Alfons.—Havas.

—El comandant del transport de guerra portuguès Pere Núñez ha fet remesa al ministre de Marina de la quantitat de mil cent escuts, import de la subscripció efectuada a bord del dit transport, amb destinació a vídues i orfes dels soldats portuguesos morts a la gran guerra. — Havas.

—S'ha fet un registre en el convent del Corpus Christi de Villanueva de Gaia (Oporto), per haver sabut que s'hi trobava, clandestinament, una Congregació religiosa.

Fins ara s'ignora el resultat del dit registre. — Havas.

CONFERÈNCIA AGELL

LES INDUSTRIES QUÍMIQUES

Ahir el savi director de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques o Institut de Química Aplicada, En Josep Agell i Agell va fer l'anunciada conferència, donant compte dels resultats del curs 1920-21, que tan esplèndida manifestació té en l'Exposició Escolar, a la Universitat Industrial.

Acompanyat en la presidència pels professors senyors Riquelme i Sala, comença el doctor Agell glossant unes paraules de Maragall parlant de la joia dels començaments de les coses, i unes altres del Mestre, N'Enric Prat de la Riba, parlant de la santa continuïtat. A l'Escola d'Indústries Químiques — diu — tenim aquesta doble joia: la del començament, perquè cada curs fem coses noves, i la de la continuïtat, perquè seguim l'ideal de crear l'instrument utilíssim a la Pàtria, que és la formació dels bons químics que han de regir la nostra gran economia productiva.

Remarca el gran nombre de deixables que acuden a l'Escola, procedents d'arreu d'Espanya i de l'estranger, i de les moltes cases noves que es dediquen a subvencionar beques.

Posa de relleu l'honor i el crèdit que significa per l'Escola de Directors d'Indústries Químiques i per Catalunya el fet que els Instituts de Química de França — i, per cert, sense necessitat de gestions diplomàtiques — admetin com a vàlides les assignatures cursades i aprovades en la nostra Escola.

Dedica un sentidíssim i elogiós record a la memòria del que havia estat il·lustre i sapientíssim professor de l'Escola, En Fausti Gallard, i anuncia per al pròxim curs l'ingrés de nous i valuosíssims elements de professorat.

Diu que és d'un gran goig per a l'Escola, poder dir que tots els que han sortit de les seves aules amb estudis complets, o sigui posseint el títol de Director, estan al front de grans i importants indústries; i encara més en sortissin per donar satisfacció als desigs d'empreses que els sol·liciten.

Invocant l'exemple del que passa als centres de cultura de l'estranger més famosos, fa una crida als ciutadans, sobretot als adinerats, perquè contribueixin en l'acció de l'Escola, que és la basa de l'economia de Catalunya.

Acaba dedicant una testimonianca d'afecte a aquells alumnes de l'Escola que han estat duts a Melilla, fent vots per llur prompte retorn i exposant la idea de com fóra convenient i profitós que aquests elements, més que no al maneig del fusell, fossin dedicats a altres tasques de tècnica i d'especialització, amb millors resultats.

Després féu, acompanyat de la distingida concurrència, una visita als productes de l'Exposició, dels quals ja hem donat compte detingudament en edició anterior, i als nous i grandiosos locals que s'estan habilitant per a ser utilitzats ja el curs vinent.

El doctor Agell, que amb els profunds coneixements pedagògics i tècnics que posseeix, pronuncià una conferència molt massissa i interessantíssima, fou amplament felicitat.

La campanya del Marroc

INICIATIVA MARICEL

Llista núm. 3 de donatius rebuts:

Indústries Univers: 200 pots de desinfectant «Cosols». — D. P. Borrell: 200 tubs 1 c/c oli camforat al 20 per 100, 200 tubs 1 c/c tintura de iode al 10 per 100, 100 tubs 1 c/c sulfat esparteina 5 cgr., 48 ampolles aigua oixigenada boratada i 40 d'extracte de cereals. — Fill de Josep Vidal i Ribas, S. en C.: 96 ampolles d'un quart de litre i 100 de 100 grams d'aigua oxigenada medicinal. —Vermouth Martini & Rossi, S. A.: 120 ampolles d'un litre de vermut. —Dr. D. B. Oliver i Rodés: 100 capses injectable Vito-Sèrum. — Donya Anna Elías Juncosa: unes ulleres. — Donya Hilària Poyo: 5 ulleres, 4 ampolles de vi i 10 paquets de xocolata. — D. C. Tamagno: 2 tubs per a Raigs X, els quals han estat embarcats en el vapor «Barceló». — Dos amics: 10 pessetes i dos dècims de la Rifa nacional.

SUBSCRIPCIO PER A L'EXERCIT

Suma anterior, 189.935'30 pessetes.

Penya Alegria, recaptat al Cine Modern de Torrelles de Foix, 172; D. M. G. B., al Circol de l'Exèrcit i de l'Armada, 350.

Total, 190.467'30 pessetes.

SUBSCRIPCIO PER ALS HOSPITALS

Suma anterior, 37.743'60 pessetes.

D. M. G. B., 5; Associació fabricants d'estoixos per a joieria i argenteria, 100.

Total, 37.848'60 pessetes.

AEROPLANS

A més amés de l'oferiment fet per l'aviador don Joaquim Cayón de pilotar l'aeroplà «Catalunya», que l'Aereo Club ha ofert a l'exèrcit del Marroc, s'han dirigit a aquest Club amb el mateix objecte, el capità d'enginyers don Joaquim Boy, nascut a Catalunya, i el capità aviador don Carles Morenés, vescomte d'Aleson, fill del marquès de Grifi.

ELS SOLDATS I L'ASSEGURANÇA

La Junta de L'Assegurança Terrassense Contra els Accidents del Treball, en el seu desig de contribuir a alleujar les penalitats que l'actual guerra del Marroc ocasiona a l'Exèrcit i sumant-se a les iniciatives que sorgeixin, ha pres l'acord d'oferir el seu concurs al Govern.

Comptant amb el concurs de l'Hospital de Sant Llàtzer, Creu Roja i Centre Mèdic de Terrassa i del doctor Soler i Roig, de Barcelona, es proposa fer-se càrrec dels soldats que tornin ferits de l'actual campanya del Rif i que per la Llei d'accidents del treball estiguin assegurats a L'Assegurança Terrassense, considerant les ferides rebudes en aquesta campanya com si fossin accidents del treball.

Com a conseqüència d'això, l'entitat ofereix indemnitzar, en la mateixa forma que disposa la llei d'accidents del treball, tots els assegurats que tinguin la desgràcia de quedar inútils o mutilats a conseqüència de les ferides rebudes lluitant a l'exèrcit d'Africa.

CIRCULARS

L'eminentíssim cardenal de Tarragona i el senyor bisbe de Lleyda han publicat circulars referents a la lluita que Espanya està sostenint a l'Africa.

Ambdós documents van destinats a estimular que es contribueixi a les subscripcions obertes a benefici dels combatents i a recomanar l'oració impetrant de l'Altíssim el triomf de les armes espanyoles.

TROPES DE PAS

Ahir al matí, a les deu, va arribar en tren especial, per l'estació de França, un batalló del regiment de Sant Quintí, procedent de Figueres.

L'esmentat batalló es forma de 1.045 places i el mana el tinent coronel don Ricard Quian.

També hi van el comandant don Manuel Mantilla, els capitans don Marcel·lí Hernàndez, don Antoni Requena, don Antoni Moreno i don Miquel Pérez del Cartillo.

Els oficials don Manuel Pérez, don Josep Diez Oñate, don Francesc Gonzàlez, don Emili Arboleda, don Enric Ramis, don Josep Traspalacios, don Marian Pascual, don Josep de Larran i don Manuel Mantilla.

Van anar a rebre'ls el general cap d'Estat Major senyor García Cabrera, els generals López Ochoa i Piserra, el comandant d'Estat Major senyor Larraz i el diputat de la Mancomunitat per Figueres senyor Ferran.

A l'arribada de les forces se'ls serví un ranxo.

La música del regiment d'Alcàntara interpretà al moll de l'estació composicions.

A les dotze d'ahir estava disposat que continuessin el viatge cap a València, on quedaran a disposició d'embarcar quan convingui.

ELS ARTILLERS SALUDEN A BARCELONA

A l'Alcaldia s'ha rebut el següent telegrama del capità de la primera bateria del primer regiment de muntanya, remès des de Melilla:

«En tornar de la presa de Sidi-Amaran, on hem romàs 16 dies, trametem afectuósa salutació a la ciutat Comtal.»

L'alcalde trametè immediatament un altre telegrama agraint l'atenció i felicitant-los per l'èxit de llur empresa.

CAP A MELILLA

Va marxar ahir cap a València i Melilla, el capellà del primer regiment d'artilleria de muntanya, mossèn Basili Usieto.

En el mateix tren van marxar 22 alistats en el terç d'estrangers.

FLEQUERS CAP A MELILLA

A Barcelona s'ha organitzat una secció de flequeria de muntanya, corresponent a la quarta Comandància de tropes d'Intendència, que així que rebi el bestiar corresponent, marxarà cap a l'Africa.

ULLERES PER ALS SOLDATS

La subscripció iniciada per la casa M. Pallarols per a adquirir ulleres protectores destinades als soldats d'Africa, pujava ahir a 4.132'05 pessetes.

LLIBRES NOUS

«Confins». Poemes per Salvador Albert.

— Les Publicacions Empordà ofereixen en llur número tercer un volum ben presentat, contenint poemes d'En Salvador Albert. El volum és imprès als obradors Atenes, Arts Gràfiques, i el seu preu és de 3'50 pessetes. Felicitem a Publicacions Empordà per constituir-se en un fogar expenedor de l'espiritualitat catalana i per haver enriquit la seva col·lecció amb l'obra de N'Albert.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Wiesbaden i la Selva Negra

A despit de la desfavorable situació general de les relacions franco-alemanyes, la tivantor de les quals ha augmentat a causa del plet silesià, hi ha hagut a Wiesbaden una nova entrevista de M. Loucheur i de Von Walter Rathenau, a propòsit del problema de les reparacions. I contra allò que molts creien, la nova entrevista de Wiesbaden ha reeixit.

Les entrevistes de Wiesbaden tenen, ultra la importància que els donen els afers que hi són tractats, la significació d'un esforç per una avinença directa franco-alemanya, feta entre Berlín i París sense passar per Londres. Limitat avui aquest esforç d'avinença a la qüestió de les reparacions, podria després estendre's a altres qüestions econòmiques; i qui sap si, més endavant, fins podria estendre's al terreny polític internacional.

Hom dirà que la persistència de la mútua animadversió entre Alemanya i França és un destorb insuperable dreçat davant d'aquesta política. Però les actuals divergències franco-angleses inclinen una part dels francesos cap al costat d'un acostament — econòmic i polític, no pas cordial — entre el Reich i la República.

El ver destorb per a aquesta política, que pot ésser anomenada «política de Wiesbaden», està en la força més aviat creixent de les dretes alemanyes, cada dia més agressives a l'interior i a l'exterior. Les dretes, que compten amb elements d'opinió i d'acció, estan indubtablement mogudes per dos designis: en política interior, la restauració imperial; en política exterior, la destrucció del tractat de Versalles, i, un dia o altre, la revenja militar.

Mentre M. Loucheur i Rathenau es posaven d'acord a Wiesbaden per al subministre de mercaderies i de productes alemanys a França, queia assassinat a la Selva Negra el capitost del «Zentrum» catòlic, Erzberger, acusat temps ha per les dretes germàniques com a traïdor a Alemanya. Pocs dies abans d'ésser mort Erzberger, un general prussià, en un discurs públic, el presentava, junt amb Max de Baden i els socialistes, com l'home que, en el mes de novembre de 1918, apunyalà l'Imperi per darrera.

El crim de la Selva Negra és, en certa faiso, una resposta a les negociacions de Wiesbaden. El Govern de Wirth i el règim democràtic del Reich estan amenaçats. I el representant del Govern de Berlín a les entrevistes de Wiesbaden, el doctor Walter Rathenau, té el seu nom inscrit en la llista dels homes que han d'ésser assassinats.

A. ROVIRA I VIRGILI

Els anglesos derroten els moplhas

Londres, 31. — Noticies de l'India diuen que els rebels de Moplash han atacat les tropes britàniques que acudiren a auxiliar Malapuran, però foren rebutjats, causant-los cinc cents morts i molts més ferits. La lluita durà cinc hores, demostrant els Moplahs un increible menyspreu a la vida. — Havas.

Calicut, 31. — H aestat proclamada la llei marcial a les provincies de Walluvanad, Ponaci, Kurambranad i Winaad. — Havas.

Madràs, 31. — La policia s'ha vist obligada a posar fi, fent ús de les armes, als constants tumults entre els indis i mahometans per una part i els partidaris de l'agitador Andi Dravidas per una altra. — Havas.

M. Loucher a Paris

París, 31. — El senyor Loucheur, ministre de Reparacions, ha arribat aquest matí a París procedent de Colonia. — Havas.

Benes cap a Gènova

París, 31. — El senyor Benes, ministre de Negocis estrangers de Txecoeslovàquia, de passada cap a Gènova ha arribat a París procedent de Praga. — Havas.

Els successos del Burgerland

Viena, 31. — Segons una nota oficiosa facilitada pel Govern sobre els successos ocorreguts al Burgerland, no és de la incumbència d'Austria emprar la força per a ocupar els territoris que ha d'ocupar i li han d'ésser remesos pacificament. Aquesta mateixa nota fa veure el perill que suposa la resistència per part dels bàndols hongaresos.

Els diaris austriacs anuncien la sortida cap al Burgerland de nombrosos destacaments de gendarmeria, proveïts de bombes de mà, ametralladores i canons. No es tracta, segons la premsa, de l'ocupació per la força dels territoris que pertanyen a Austria, sinó d'auxiliar la inferioritat de les tropes austríaques davant la superioritat dels hongaresos atacants, proveïts de tot l'armament necessari.

Aquesta ostentació de força d'Austria permetrà assegurar la possessió del territori en litigi. — Havas.

Viena, 31. — La «Politische Correspondance» anuncia que els representants de França, Anglaterra i Itàlia, han visitat el canceller, senyor Schoeber, per a fer-li algunes indicacions sobre la qüestió de l'ús de la força armada en la qüestió del Burgerland, i de la necessitat d'atenir-se a l'acord que regula la dita qüestió i a les decisions adoptades pels generals interaliats d'Oldenburg. — Havas.

La situació d'Alemanya

Berlín, 31. — Ha estat aixecat l'estat de siti a les regions de l'Alemanya central, on encara continuava en vigor. — Havas.

Berlín, 31. — Telegrafien de Colònia al «Berliner Tageblatt» que l'alcade de la petita població de Lipine, pertanyent a la circumscripció de Beuthen, ha estat mort a trets de revòlver per uns desconeguts. — Havas.

París, 31 — Telegrafien de Berlín que segons el diari «Germania», el canseller Wirth, el ministre de la Reconstrucció, Ratenau, i el leader pacifista Von Gerlach, han rebut cartes anònimes amenaçant-los de mort. — Havas.

Berlín, 31. — El president de l'Imperi ha signat un decret prohibint l'ús d'uniforme militar a tots els que no pertanyin a l'exèrcit. Els ex-militars podran vestir l'uniforme previ permís de l'autoritat. Es castigarà amb multes des de cinquanta fins a deu mil marcs i sis mesos de presó als contraventors. — Havas.

Marxa de tropes suspesa

Viena, 31. — S'anuncia oficialment que ha quedat ajornada la tramesa de tropes a la regió del Burgerland, davant els desigs que respecte d'aquest particular han estat formulats per les potències de l'Entente.—Havas.

Amnistia

Lisboa, 31.—Les Cambres han aprovat una llei concedint amnistia per als crims militars comesos a França i l'Africa.—Havas.

L'enterrament d'Erzberger

Bieberach, 31.—Avui ha tingut lloc l'enterrament de l'ex-ministre senyor Erzberger.

A la presidència hi figuraven el canceller de l'imperi, el ministre de Comunicacions, el president del Reichstag, les autoritats i nombroses delegacions, formant el seguici fúnebre una gran gentada.

El canceller ha pronunciat un discurs enaltint els serveis prestats pel senyor Erzberger a l'imperi alemany.

Els representants dels partits centristes de Wurtemberg i Baden han demanat que s'aixequi una capella expiatòria al lloc on fou comès l'assassinat del senyor Erzberger.—Havas.

Pels famolencs russos

París, 31.—La comissió internacional de socorsos per a la Rússia famolenca s'ha reunit aquesta tarda deliberant sobre la immediata tramesa a Rússia d'una comissió investigadora que tindria l'encàrrec d'estudiar totes les necessitats i els mitjans més eficaços d'atendre-les.

Aquesta comissió hauria, demés, d'aconseguir del Govern dels Sovieta totes les facilitats que necessiti per tots conceptes la comissió encarregada d'efectuar la distribució dels socorsos.

Londres, 31.—Aquesta setmana sortiran cap a Riga 1.100 tones de queviures destinats als nois famolencs de Rússia.—Havas.

Aviador mort

París, 31.—Ha mort l'aviador Roget a conseqüència d'unes ferides que fa algun temps es produí en un accident d'aviació.—Havas.

Mort de von Bulow

Berlín, 31.—Ha mort el mariscal von Bulow.—Havas.

Ministre agredit

Brunswich, 31.—En efectuar una visita d'inspecció als voltants d'una fàbrica d'aquesta ciutat, el ministre senyor Oerter, fou insultat i agredit per un nombrós grup de comunistes que es trobaven en aquell lloc.—Havas.

Les relacions austro-hongareses

Viena, 31.—El diari «La Correspondència Política» diu que el ministre d'Hongria en aquesta capital, ha visitat al canceller amb l'objecte d'expressar-li en nom de son Govern el seu sentiment pels incidents ocorreguts amb motiu de la remesa a Austria de les regions de l'Hongria occidental.

El ministre hongarès va expressar al mateix temps la seva confiança que les relacions amistoses entre ambdós països seguiran essent cada dia més estretes.—Havas.

Dirigible destruït

Nova York, 31.— Ha estat destruït per una explosió del dipòsit de gasolina el dirigible americà «D-6» que era el més gran de tots els que posseeixen els Estats Units.

L'explosió ha ocorregut a Rocaway. —Havas.

Alçament de l'estat de guerra a Prússia

Berlín, 31. — Avui s'ha publicat un decret pel qual queda aixecat l'estat de siti a la Prússia Oriental.—Havas.

L'assassinat del capità Montalegre

París, 31.— El senador per l'Aisne senyor Chenebenoit ha anunciat que té el propòsit d'interpel·lar al ministre de la Guerra i al president del Consell, sobre les condicions jurídiques en què es dictà la sentència del Consell de guerra de Silèsia pel qual fou condemnat l'assassí del comandant francès Montalegre a la simple pena de cinc anys de treballs forçats.—Havas.

Comboi atacat

París, 31.— Un telegrama de Tànger que s'ha rebut en aquesta capital diu que segons referències de procedència indígena, un grup de rebels addictes al Raisuni sembla que atacà un comboi als voltants de Xexauen.—Havas.

La guerra turco-grega

Londres, 31. — Comuniquen d'Esmirna que la batalla entaulada contra la defensa del riu Sangharios es desenrotlla en forma tal que l'avenç dels grecs sembla contingut.

Els turcs han rebut grans reforços del Càucas i Cilicia i disposa ara de 60.000 infants a la vora del Sangharios.

Les baixes per tots dos costats són importantissimes.

Es diu que els turcs han mobilitzat 12.000 homes més a Adalia. — Havas.

Atenes, 31. — Comunicat oficial del dia 29:

«La batalla entaulada a Sangharios continua desenrotllant-se amb extraordinària violència.» — Havas.

Atenes, 31. — Tots els corresponsals de guerra comuniquen la retirada dels kemalistes a l'altra banda del riu Sangharios. No obstant, no s'ha rebut confirmació oficial de la noticia. — Havas.

Els desordres de Belfast

Londres, 31. — Per noticies rebudes en aquesta capital se sap que s'han declarat en vaga els empleats de ferrocarrils del Nord d'Irlanda. A conseqüència d'això ha quedat paralitzat tot el servei de transports. — Havas.

Dublin, 31. — La vaga dels carrilaires del Nord d'Irlanda terminà ahir a la tarda. — Havas.

Belfast, 31. — Anit passada ocorregueren greus avalots als barris nacionalistes de Belfast, lluitant a trets catòlics i protestants.

Els ulsterians tirotejaren les cases dels catòlics i aquests contestaren armats de fusells i revòlvers, fent esclatar a més a més una bomba. Hi hagué diverses temptatives d'incendi.

Els avalots s'han reproduït avui, si bé menys violents.

Des del diumenge fan la vaga de la fam uns vint sinn-feinerss internats a Stike, com a protesta perquè altres condemnats per tribunals militars ja han estat posats en llibertat.

Si aquests vint presos no són posats en llibertat immediatament, secundaran la vaga de la fam quatre cents companys més que també estan empresonats. — Havas.

Belfast, 31. — En els tumults que han tingut lloc recentment hi ha hagut sis morts i nombrosos ferits. — Havas.

Belfast, 31. — La lluita que, des del dilluns, vénen sostenint els nacionalistes amb els ulstenians, ha arribat al seu apogeu.

Els extremistes d'ambdós bàndols, armats de pistoles i fusells, recorren constantment la població, disparant uns contra altres, i contra la policia que ha pretingut intervenir per a restablir l'ordre, i que en diverses ocasions s'ha vist també obligada a fer ús de les armes.

Distints automòbils recorren els carrers, sembrant el pànic entre els transeünts i fent tancar tots els establiments i botigues de comerç. — Havas.

Manifestació republicana

Berlín, 31. — Es calcula en unes cinc centes mil persones les que han pres part a la manifestació celebrada avui a Butgarden; la immensa plaça i els carrers adjacents estaven plens de gent.

A dos quarts de set de la tarda s'organitzà el seguici, que amb gran ordre es dirigí cap el centre de la capital, arborant nombrosos cartells en els quals es llegia: «Visca la República! A baix la reacció i l'Orgesch!»

A les vuit del vespre no hi havia notícia que s'hagués produït cap incident digne d'esmentar-se.

Els serveis públics no deixaren de prestar-se ni un moment amb tota normalitat.

A Breslau i Francfort es té noticia d'haver-se celebrat anàlogues manifestacions.

Una cerimònia que havia estat organitzada a Breslau per a demà, amb l'objecte de commemorar l'aniversari de la batalla de Tanenberg, ha estat prohibida per les autoritats.—Havas.

Els Soviets i la fam de Rússia

París, 31. — M. Neulens, elegit president de la Comissió mixta de socorsos a Rússia, pronuncià un discurs en la reunió celebrada ahir a la tarda, declarant que el Govern francès recorda el concurs admirable de l'exèrcia rus en la primera part de la guerra, i lamenta la terrible situació de Rússia, afirmant que Europa està obligada a socórrer-la urgentment.

La Comissió mixta examinarà el concurs i els ofertments de les potències i de les societats humanitàries, sense altre pensament.

Cada Govern observarà respecte els soviets sa pròpia política. La intenció de socórrer a Rússia no implica l'abdicació del passat.

Per a socórrer-la no es faran distincions de classes ni d'opinió i s'organitzarà un rigurós control a l'objecte d'assegurar que el repartiment sia equitatiu.—Havas.

París, 31. — La premsa diu que la Comissió interaliada de socorsos a Rússia ha decidit la tramesa d'una subcomissió composta d'un membre de cada delegació representada en el Comitè, encarregada d'investigar l'abast de les necessitats del poble rus i els mitjans d'abastir-lo per aturar la fam que està sofrint.

Ocupant-se de la dissolució pels soviets de la Comissió panrussa de socorsos de Moscou i la detenció dels seus membres, «Le Matin» es pregunta si després d'aquest acte de violència es pot esperar que els bolxevistes es trobin disposats a cooperar a la equitativa distribució dels queviures tramesos pels Comitès de socors entre tota la població, sense distinció d'opinions polítiques.

Afegeix «Le Matin» que perquè l'acció del Comitè internacional de socorsos tingui probabilitats d'un resultat eficaç és indispensable que els soviets confiin en un tot a les potències l'organització de la distribució de queviures i l'administració sanitària de les regions envaïdes pel còlera i demés en certa manera els mitjans d'assegurar els transports ferroviaris.

«Si els soviets — termina dient el periòdic parisenc — es neguen a collaborar i a facilitar l'obra del Comitè internacional de socorsos a Rússia, tota la responsabilitat de l'enfonsament d'aquell desgraciat poble caurà damunt d'ells.» — Havas.

Austria i Hongria

Viena, 31. — S'han produit noves col·lisions a la regió de Burgenland.

El cap de la missió austriaca, Davy, no podent instal·lar-se a Offenburg sitiats pels hongaresos, ha fixat la seva residència, encara que amb caràcter provisional, a Mattersdorf.—Havas.

La pau húngaro-ianqui

Budapest, 31. — Ha quedat firmat el Tractat de pau entre Hongria i els Estats Units.—Havas.

Les paraules del President

EL discurs del Sr. Puig i Cadafalch, en pendre possessió de la Presidència de la Mancomunitat, sintetitza una tasca i assenyala un camí. Tasca essencial de catalanitat, camí de persistència i eficàcia.

Les paraules generoses i fervents, evocadores i precises del missatges presidencial foren aplaudides amb entusiasme dins el recinte venerable del Palau de la Generalitat, on ressonaren amb veu de tradició; seran acollides amb la mateixa fervor patriòtica, en recórrer les contrades totes de la nostra terra, i més enllà de les mars, arreu del món, faran bategar amb el mateix ritme essencial els cors dels catalans residents a l'estranger... Tots els catalans, que integren idealment la gran Pàtria nostra, trobaran en les paraules justíssimes del President de Catalunya l'expressió dels sentiments més arrelats en la consciència pròpia.

I és que, realment, el catalanisme, com hem dit sempre, no és un partit. Es la consciència d'una Pàtria. Per això, quan un hom parla, com ha parlat el President, en nom d'aquesta consciència nacional, les paraules, les altes paraules catalanes, esdevenen, no un allegat polític, sinó una pregària patriòtica.

No és, doncs, cas estrany que aquestes paraules fossin aplaudides, cordialment i sincerament aplaudides, per tots els diputats de Catalunya, sense distinció de partits ni d'estaments ni de comarques. Aquesta coincidència essencial, aquesta identificació patriòtica, aquesta santa homogeneïtat nacional, constitueix alhora el secret de les victòries passades i la fermança de les victòries de l'esdevenidor. La Mancomunitat ha reeixit, ha superat tots els obstacles, per aquesta alta homogeneïtat del patriotisme, que és l'homogeneïtat essencial, l'homogeneïtat superior d'un Govern. I és per això que el Consell Permanent de la Mancomunitat ha actuat sempre eficaçment, sense sentir-se, ni intentar sentir-se mai, instrument d'un partit, sinó orgue d'expressió de la consciència i la voluntat de Catalunya.

El Consell suara elegit, com ha remarcat el President, continuarà la tasca iniciada fa set anys, tasca no interrompuda, tasca de civilització, restaurant la més pura essència de les tradicions catalanes i esguardant fit a fit l'esdevenidor, un esdevenidor imminent de grandesa i glòria.

Pensem que, com ha dit el President de Catalunya, l'actualitat immediata de la guerra social de Barcelona i l'actualitat més llunyana de la guerra d'Africa són, al cap i a la fi, episodis; però els elevats interessos de la Pàtria resten lligats amb la Història, resten lligats amb l'esdevenidor, que són permanents i indestructibles.

«Passaran els que serveixen al Rei amb la mentida i amb la falsificació de documents i amb la immoralitat dels públics costums i restarà la Pàtria amb les seves necessitats espirituals i materials. Passaran les revoltes, que algunes vegades han estat preparades des dels centres de govern. Passaran les superposicions totes i restarà el granit de la Raça nostra amb les seves aspiracions i la seva constància ferma.»

I això és el que significa essencialment la Mancomunitat, suara reconstituïda: la persistència i la continuïtat de la gran tasca.

Els telèfons de la Mancomunitat

DINTRE la marxa general de la Mancomunitat, la simpàtica i amical harmonia que ha regnat sempre entre els consellers, és la prova palesa de l'excellent disposició i paritat d'obirs que a tots ens acobla, guia i mou segons les mateixes normes: el major bé de Catalunya i de tot Espanya.

Pel que fa a la secció de la qual he vingut exercint la ponència, donats els límits restrets en què necessàriament i per dissort s'ha hagut de desenrotllar, puc manifestar la més íntima i segura satisfacció per l'obra realitzada.

La concessió telefònica que la Mancomunitat gaudeix es redueix a les àrees que per pobres i desvalgudes havien estat declarades indesitjables. Això no obstant, i durant els anys de guerra, lluitant amb tota mena de dificultats i obstacles personals i materials, s'han instal-lat 359 Centrals i estacions públiques en altres tants pobles, i s'han construït 5.500 quilòmetres de línia.

Amb un capital invertit d'uns quatre milions de pessetes, s'ha aconseguit una recaptació que, del gener al juny d'enguany, puja 338.398'82 pessetes, ço que fa esperar per a l'exercici sencer, i atès el plus d'istiu, la recaptació anyal del 20 per 100.

Això prova, no la bondat del negoci, si no la del règim d'explotació. Donc, de tal interès cal deduïr-ne les despeses de personal (relativament petites), les de renovació i amortització del material (relativament grans), les de reserva per reversió, etc.

El benefici que rebria Catalunya, si aquesta Secció pogués desenrotllar-se sense traves, a la moderna, disposant de les urbanes de rendiment, portant a cap l'acoblament de totes les existents en una xarxa única, i implantant serveis automàtics, millorant el nombre i el gruix de coure de les línies (cosa que amb greus esforços es va realitzant lentament) és cosa que, amb el mapa del ja realitzat a la vista, com a penyora segura, crec haver de deixar a l'evident consideració del públic, tant del de Catalunya com el de fora d'ella, de les terres germanes de l'Espanya.

ANSELM GUASCH

L'Assemblea de la Mancomunitat

TERCERA SESSIO

A les onze del matí comença la tercera sessió, sota la presidència del senyor Jansana, actuant de secretari el senyor Massó i Llorens.

El senyor Sans i Buhigas llegeix l'acta de la reunió anterior, que és aprovada.

Se suspèn la sessió perquè els diputats es posin d'acord sobre el nomenament de Comissions que han d'entendre en els projectes que es llegiran en aquesta sessió.

NECROLOGICA

En reprendre's la sessió el senyor Jansana dóna compte de la mort dels diputats senyors Monegal i Lasala i dedica a llur memòria unes paraules plenes d'afecte.

Recorda l'esperit de catalanitat del primer i els seus discursos patriòtics, especialment el pronunciat al Palau de la Música Catalana. I en quant al segon, retreu els seus merelxements, fixant-se amb l'amor que va professar a la Mancomunitat i a Catalunya, amb tot i no ser-ne fill.

Proposa que consti en acta el condol de la Mancomunitat per aquelles pèrdues.

El senyor Micó s'hi adhereix, agraint les paraules de la presidència dedicades al senyor Lasala, que pertanyia a la seva minoria.

El senyor Puig i Cadafalch, en nom del Consell, diu unes paraules sentidissimes dedicades a la memòria dels difunts. Indubtablement amb la mort guanyen el nostre afecte. Recorda el senyor Lasala i aquella discussió bilingüe, que no molestava a ningú. També fa l'elogi del senyor Monegal.

S'aprova ço que ha proposat el senyor Jansana.

COMISSIONS

A proposta de la presidència, són elegides les comissions dictaminadores en aquesta forma:

Comissió de Telèfons.—Senyors Pereña, Pons, Picart, Llecha, Murall, Avellà, i Seix.

Comissió d'Agricultura i Boscos. — Senyors Galí, Fatjó, Minoves, Robert, Butinyà i Solà.

Comissió de Beneficència i Sanitat. — Senyors Bosc, Vidal, Jaques, Solanas, Pol, Ferran i Folch.

Comissió d'Indústria i Comerç. — Senyors Montserrat, Ysamat, Tomàs, Iglesias, Camprubí, Borràs i Compte.

Comissió de Caterreteres, Camins i Ponts. — Senyors Riba, Ràfols, Casanovas (Serafí), Pich, Montiu, Micó i Puiggrefagut.

Comissió d'Hisenda. — Senyors Estapé, Rosés, Piquer, Abadal, Guanyabens i Berenguer.

Comissió Política Social. — Senyors Fontova, Galceran, Giró, Sansa, Canela, Casanovas i Nolla.

Comissió d'Obres Hidràuliques.—Senyors Vidal de Llobatera, Fàbregas, Ferrer, Briansó, Prat i Canivell.

Comissió de Reforma Reglament. — Senyors Bassols, Borrell, Fornesa, Grañé, Bonmatí, Riu Puig i Flaquer.

Comissió de Cultura.—Senyors Abadal, Masramón, Campany, Valls, Quintana, Pérez de Rozas i Marquès.

Comissió de Ferrocarrils. — Senyors Vidiella, Colomer, Roger, Serres, Agelet, Saura i Potau.

Comissió d'Interessos Generals.—Senyors Valls, Xuclà, Nolla, Cabeceràn, Llobet i Irla.

PROJECTES D'ACORD

Els projectes d'acord presentats pel Consell a l'Assemblea se'ls fa seus el nou Consell.

S'acorda no llegir-los, tota vegada que ja han estat repartits impresos als senyors diputats.

Passen a les Comissions corresponents.

PROPOSICIONS

Diu el senyor Jansana que fins a les sis de la tarda es podran presentar proposicions.

I s'aixeca la sessió.

Tot seguit es reuneixen les Comissions per a elegir llurs respectius presidents.

Cap a Madrid

Ahir, amb el tren exprés sortiren cap a Madrid don Lluís Sedó, governador del Banc d'Espanya, el delegat d'Hisenda senyor Eulate, don Rafel Vehils i don Damià Mateu.

OPTIMISME

MALGRAT les dificultats de tota mena que per a la Mancomunitat ha constituït la coincidència de la seva implantació i desenrotllament amb la guerra mundial i amb l'enorme pertorbació que aquesta ha portat a tots els organismes, fins als de més llarg temps consolidats, i malgrat la censurable ajuda que dintre Catalunya mateix (vergonya fa el dir-ho) han trobat aquells que obliden les diferències i els greuges que els separen quan es tracta d'oposar-se a tot el que signifiqui reivindicació dels nostres drets i de la nostra personalitat, la Mancomunitat de Catalunya, salvant tota mena d'obstacles, ha endinsat les seves arrels al cor mateix del nostre poble, quedant-hi sòlidament i definitiva establerta.

Desconeguda en el seu funcionament, si es vol, per la majoria dels catalans, és, per gairebé tots, sentida, volguda i estimada, per trobar-hi expressió, encara que sigui de manera incipient, les ànsies de llibertat del nostre poble, la voluntat de regir-se i governar-se a si mateix. Tantes voltes com la Mancomunitat s'ha adreçat al poble de Catalunya, tot ell s'ha aplegat al seu entorn; fent, en canvi, el més gros dels ridículs els promotors de tots els plebiscits i manifestacions que en contra s'han organitzat.

Encoratja, per l'amor i la confiança que envers la Mancomunitat significa, el veure la manera com d'arreu de Catalunya se li trameten les necessitats sentides per un poble que aspira al seu engrandiment i a la seva llibertat, sense que fins avui hagin estat satisfets tan nobles desigs per l'Estat que el regexi i governa.

Perquè la Mancomunitat compleixi la seva missió, perquè es converteixi en una realitat la visió que de la futura Catalunya tingué el seu Primer President i que tan ben compresa ha estat per l'illustre patrici que per voluntat nostra ens presideix, cal que perduri el concurs de tots els catalans. Aquest concurs, aquesta assistència, que tinc la seguretat que no han de mancar, els crec suficients perquè el voler de Catalunya prevalgui prop del Poder Central, obligant-lo a plegar en la tasca que talment sembla que s'ha imposat d'entrebancar i pertorbar l'obra de la Mancomunitat; i els crec així mateix suficients perquè els pocs catalans que encara es presten a cooperar en aquella tasca pertorbadora i antipatriòtica, es convencin de l'eixorquia de llur esforç.

AGUSTÍ RIERA I PAU.

Un pas endavant

ESTEM ja lluny d'aquells dies en què, tot just constituïda la Mancomunitat de Catalunya, els enemics d'aquesta i els profetes de desgràcies vaticinaven el fracàs de la naixent entitat. Els primers, amb tota la mala intenció, atiaven Catalunya contra el que ells motejaven de Centralisme barceloní, que havia de ser pitjor que el Centralisme de Madrid. Els altres, pessimistes de la pitjor espècie, no sabien compendre que els catalans sols, sense tuteles del govern central, poguessin fondre en una sola les actuacions de les quatre *províncies* catalanes.

Han passat set anys d'aleshores ençà, i els fets han desmentit aquells vaticinis. Les *províncies* de Girona, Lleyda i Tarragona estan joioses de la Mancomunitat perquè han trobat en Barcelona la germana gran i poderosa que, lluny d'abusar de la seva situació preponderant, esmerça els seus cabals i els seus esforços a profit de tota la germandat. Mercès a l'assenyada i patriòtica actuació dels homes que l'han menada, la nostra Institució cabdal s'ha enfortit i estabilitzat. Malgrat la migradesa d'atribucions i l'escassesa de mitjans, les obres de cultura, beneficència i foment han adquirit arreu de Catalunya una extensió mai somiada.

La Mancomunitat és un fet definitiu. Els set anys que porta d'existència han palesat que té eficàcia i capacitat per a eixamplar la seva actuació. Cal esperar que el dia que demani que li siguin confiades altres funcions que les que avui exerceix; el dia que, tal com diu el R. D. de 17 de desembre de 1913, *solliciti delegaciones de servicios determinados y facultades propias de la Administración Central*, el Govern de Madrid no podrà negar-se a la concessió.

Serà un pas endavant cap al triomf dels ideals nacionalistes.

RAMON PICART.

Generalitat

La Comissió provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció de Comptes Municipals.

Dictamen proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Cassèrres, corresponents a l'any 1917; Castell de l'Areny, Llissà de Munt, Llussà i Montmaneu, corresponents a l'any 1919-20.

—

El president de la Diputació de Girona senyor Riera assistirà al dinar que es farà el vinent dissabte en honor dels periodistes senyors Plà i Noguer, pertanyents a aquella Diputació.

—

El senyor Borràs va anar ahir tarda a Manresa per assistir a la processo que es va fer en aquella ciutat sota la presidència del bisbe de Vich doctor Muñoz.

—

Amb motiu d'ésser avui la festa onomàstica del secretari particular del senyor Puig i Cadafalch, el senyor Cunill ha rebut moltes felicitacions.

NOUS RETOLS EN CATALA

Plaça Universitat, 5. Casa Orsola, Solà i C.ª «Mosaics».

L'autonomia universitària i el govern Maura

Antecedents

FEIA hores comptades que el Govern del senyor Maura havia pres possessió, quan el senyor Silió, ministre d'Instrucció pública, en les seves primeres declaracions als periodistes, s'avençà a fer avinent el seu propòsit d'implantar l'autonomia universitària de seguida, ço és, per al propvinent curs que comença el dia primer d'octubre.

Rememorem els principals antecedents d'aquest assumpte de l'autonomia universitària, d'interès vital per a Catalunya.

Havia acabat el Segon Congrés Universitari Català les seves tasques, i la Junta Permanent del mateix, recollint les palpitacions més essencials d'aquella memorable Assemblea, va formular un projecte d'Estatut d'Universitat Catalana, el qual, autoritzat amb la firma d'un nombre considerable de prestigiosos professors de la Universitat de Barcelona, fou profusament repartit entre les altres Universitats, centres de cultura, premsa, polítics prestigiosos, etc. Nuclis de professors d'algunes Universitats, com les de Madrid, Saragossa i Sevilla; periodics de Madrid, com *El Debate*, i algun altre, i personalitats de la ciència, les lletres i la política feren sincers elogis, públics o privats, del projecte, i, sobretot, de l'esperit de compenetració entre professors i alumnes que l'havia inspirat.

En mig d'aquest ambient de renovació del tema de l'autonomia universitària, en el mes de maig de 1919, va ocupar el poder el senyor Maura, nomenant ministre d'Instrucció pública al Sr. Silió. Era el senyor Silió un dels homes més preparats per a intentar des del Govern una reforma radical en matèries d'ensenyança, molt especialment en la universitària. En el seu llibre *La educación nacional*, publicat tres o quatre anys abans, havia fet una crítica despietada, però justa, de la Universitat espanyola, mancada d'esperit peculiar, desentesa de tota tradició intel-lectual, sense cap estímul de «noble competència», reduïda a una expendeduria de títols professionals. La solució donada pel senyor Silió en el seu llibre es resumia en una sola paraula: l'autonomia, però sinceram ent professada, radical, sense mixtificacions.

Amb data del 21 de maig del mateix any 1919, En Silió dictava el seu reial decret d'autonomia universitària. Aquesta disposició, per la seva sòlida contextura, la gosadia de les consideracions fetes en el preàmbul i la decisió ferma i inalterable amb què abordava la reforma universitària, va causar, en els primers moments, sorpresa i astorament, que s'anaren convertint en franca devoció. El primer acte de l'autonomia universitària realitzat pel Sr. Silió, va consistir en obligar a cada una de les Universitats, per mitjà del decret, a formular el *seu propi estatut*. Això equivalia a posar-les en el cas de fer un acte d'auto-consciència, d'haver de mesurar llurs pròpies forces, d'obligar-les, en una paraula, a expressar la seva voluntat, i a revelar, per tant, el seu esperit actual. I, efectivament: qualsevol que repassi amb ulls d'observador els projectes d'estatuts formulats per les Universitats espanyoles, i que foren més tard aplegats en un volum de documents sobre l'autonomia universitària, editat pel ministre d'Instrucció pública, endevinarà sense gran esforç quines són les Universitats més seriosament preparades per a la transcendental reforma.

El decret concedia un termini de quatre mesos a les Universitats perquè formulessin els seus respectius estatuts. L'aprovació de cada estatut es faria per reial decret, amb acord del Consell de ministres. Per tant, l'autonomia universitària havia de quedar implantada des del primer d'octubre de l'any 1919.

En el mes de juliol caigué el ministeri Maura, i amb ell la il-lusió de què l'autonomia universitària anava a ésser una realitat immediata. Abandonar aquest assumpte, que havia tingut la virtut d'agitar els esperits, i en el qual, per punt general, les Universitats s'hi havien mostrat força interessades, hauria estat una temeritat. Aleshores es va parlar de *millorar* el decret del Sr. Silió, i, sobretot, de *donar-li estabilitat*, per mitjà d'una llei. Algun maliciós va sospitar que en realitat es tractava de donar llargues a l'assumpte i d'evitar que l'autonomia universitària fos un fet el primer d'octubre. Prèvia una reunió dels representants de les Universitats, el ministre d'Instrucció pública del nou ministeri Dato, que ho era el senyor Prado Palacio, va presentar al Senat un projecte de llei d'autonomia universitària basat fonamentalment en el decret del senyor Silió. Aquest projecte de llei no constituïa una obra d'una peça i sincera, com ho era el decret; no obstant, l'aspecte econòmic de l'autonomia universitària hi era notablement desenrotllat, contenint també alguns altres nous punts de vista interessants. No sense fadigues, i amb un incident truculent a darrera hora, fou aprovat al Senat. Al Congrés no hi hagué ni esma per a començar la discussió. La Comissió prèvia dictaminadora, si va arribar a constituir-se, no va donar dictàmen.

Quan s'anava a discutir el projecte de llei al Senat, el senyor Silió, en un discurs pronunciat al Ritz, va sostenir la vigència del seu decret d'utonomia universitària, i va donar el crit d'alerta a les Universitats perquè exigissin, com estava manat, l'aprovació, pel Govern, de llurs respectius estatuts.

Suara la premsa ha publicat una nota dient que en el Consell de ministres que s'ha de celebrar avui, dimecres, el senyor Silió hi portarà un projecte de reglamentació dels estatuts d'autonomia universitària referent a cada Universitat, perquè l'estudiïn els altres ministres. Sembla, doncs, que el senyor Silió prepara l'aprovació immediata dels estatuts, o, dit en termes planers, tira pel dret en l'assumpte de l'autonomia.

Cal saber esperar en aquest assumpte, i tenir fe en un ministre de cos enter com el senyor Silió, i en un ministeri presidit pel senyor Maura, del qual es va dir ja en el seu dia, que compartia amb el senyor Silió el fervor per l'autonomia universitària. Vetllaran segurament, i d'una manera especial per la desitjada reforma, homes com En Gonzàlez Hontòria, tan reputat en els mitjans universitaris, i En Cambó, perfectament assabentat que l'autonomia universitària és un instrument mitjançant el qual la Catalunya estudiosa sabria portar a bon terme el seu somni daurat de la Universitat Catalana, com explicarem un altre dia.

El P. Josep Deàs

Ahir va donar la seva ànima al Creador el reverendíssim Pare Dom Josep Deàs.

La seva mort causarà pesar a Catalunya, especialment entre els amants de les glòries montserratines, els quals formen innombrable legió. La santa muntanya de la Pàtria avui està de dol.

El P. Deàs comptava 84 anys justos, havent nascut a Sant Pol de Mar el dia 26 d'agost de 1837. El seu pare

era un ferm pescador, mes el jove Josep sentí dejorn la vocació per l'estat eclesiàstic.

Començà la carrera al Col·legi dels PP. Escolapis de Calella, la continuà al Seminari de Barcelona, acabant-la al de Girona. Fou ordenat de sacerdot el dia 17 de març de 1866. Es dedicà al ministeri parroquial exercint amb gran zel el càrrec de vicari a les parròquies de Santa Coloma de Farnés, Pals i Banyoles. Però el seu esperit, cobejós de més perfecció, l'emprengué a abraçar l'estat religiós.

A l'any 1880, aquell gran restaurador del Montserrat, el P. Miguel Muntadas, li donà l'hàbit de monjo benedictí, i poc temps després de la seva primera professió el nomenà majordom del Monestir. Les seves qualitats i la seva bondat de caràcter el feien tan amable a la Comunitat que, havent mort el P. Muntadas, fou elegit Abat de Montserrat el 15 d'abril de l'any 1885, quan tot just feia tres mesos que havia professat solemnement.

Els vint-i-set anys de govern del Pare Deàs foren d'una activitat ben intensa. Una llista de les grans coses realitzades al Montserrat durant aquesta època en donarà una prova ben palesa.

Es constituí i inaugurà el ferrocarril de cremallera que ha obert una nova etapa a la història del Montserrat modern; bastí els espaiosos edificis destinats a estatgeries de Sant Josep i Nostra Dona; es reconstruí el camí de la Cova, erigint-s'hi el Rosari Monumental; es decorà l'interior del Cambril i de l'església, contribuint-se de nou gairebé tots els altars; darrerament s'inaugurà i acabà el «Via-Crucis» monumental.

Això només per assenyalar allò de més relleu i no moure'ns de Casa, puix l'activitat del reverend P. Deàs s'estengué ben lluny, ajudant fermament al resorgiment de l'orde benedictina a Espanya, fundant els Priorats d'El Miracle (Solsona), Pueyo (Osca) i personalment les missions i el Col·legi de Manila, tan floreixent el dia d'avui.

Fou company de mossèn Jaume Collell i del doctor Sardà i Salvany. Amb l'ajuda d'aquest últim organitzaren i referen els tradicionals romiatges, suspesos per la Revolució i que tanta importància han anat adquirint.

Les brillants festes del milenari del descobriment de la imatge de la «dolça Moreneta» tingueren per ànima el P. Deàs.

L'anada a Filipines, on instaurà l'orde benedictina a què ens hem referit més amunt, fou l'any 1895, vivint a l'arxipèlag magallànic dos anys i deixant-hi un bell record.

El premiar el poema «Jean Garí», fou una de les seves nnombrables realitzacions.

Era modest en extrem. Quan havia d'anar per actes religiosos a diferents pobles de Catalunya, portava a la butxaca, durant el viatge, l'anell i el pectoral que li corresponia per la seva dignitat de prelat.

Després de 27 anys de govern, a l'edat de setanta cinc anys, afeixugat pels anys i greus xacres, presentà la renúncia de l'abadia. La Santa Seu l'admeté en part, decretant que es procedís a l'elecció d'un abat de govern amb el títol d'abat coatjutor i dret de successió, però volent que el reverend P. Deàs ostentés tota la vida el títol d'abat del Montserrat. Això succeí en 1912. L'any 1910 celebrà el seu jubileu abacial. L'abat vicari designat fou l'il·lustre P. Antoni Maria Marcet.

* * *

Ahir a dos quarts de vuit del matí, ha mort el P. Deàs, víctima d'un colapse al cor.

Feia pocs dies que s'havia hagut de quedar al llit.

Un any enrera tingué una forta malaltia, de la qual en sortí, tornant a fer la seva vida normal.

Els solemnes funerals tindran lloc divendres.

Descansi en pau el virtuós abat del monestir, ple de perfums de pàtria. En endreçar una oració per la seva ànima, pensant amb les campanes ressonant insistentment per aquelles fondalades, hem d'evocar avui les paraules del gran idil·lista:

«A Montserrat tot plora
tot plora d'ahir ençà.»

Anotacions

Del dietari d'un nedador

Els madrigals

15 Ha passat una barca, tripulada per dos pescadors, l'un amb el sotabarba ben blanc i l'altre barbamec.

El jovencell, en adonar-se de tu, ha obert encara més càndidament els ulls, seguint-te una estona. Després els ha dirigit al vell, com dient-li:

—I vós que no crèieu en les sirenes!...

16 Diuen que el sol, cap al tard, se'n va. I no és cert.

Jo l'he vist, de nit, ajocat damunt de les teves espatlles.

17 Comprenc que no t'agradi nedar, a la nit.

Ets amiga de la simplicitat i les estrelles et contrarien, de tant que s'afanyen a guarnir-te de joies.

18 Alguna vegada xipolleges, augmentant l'enrenou de les onades, alçant polsegueures d'aigua fins a pèrdre-t'hi.

Una mica de vanitat, que ja està bé. Es per fer-te la il·lusió que la teva bellesa és digna de brollar-ne, com en brolla la dea.

BLAI

Les eleccions a Figueres

El Sr. Rahola renuncia la seva acta

L'«Alt Empordà» publica la carta següent.

«Sr. Director d'«Alt Empordà».

Distingit amic: Després de tot el que s'ha vingut parlant del resultat de les eleccions «provincials» del districte de Figueres, i després d'haver estat proclamat jo diputat electe sense que hagi pres possessió del càrrec ni presentat la meva acta, dec una explicació als meus electors que em plau donar públicament a tots ells des d'aquestes planes.

Segons el resultat legal i oficial de les eleccions, vaig ésser elegit diputat provincial per un vot de majoria. Segons aquest resultat, podia jo pendre possessió del càrrec i ostentar una representació popular que m'havia estat conferida. Però s'ha afirmat i repetit que aquell vot de majoria jo l'havia obtingut mercès a coaccions i males arts en una pila de pobles del districte electoral i a base d'aquesta afirmació s'ha arribat a formular una reclamació contra la validesa de la meva acta. No necessito negar tan sols veracitat a tal mena d'afirmacions. Tots sabem com varen realitzar-se les darreres eleccions. Tots coneixem els autors de coaccions de tota mena, materials i pecuniàries, que varen influir en el resultat de les eleccions. I sabem tots també que tant jo com els meus amics, estem, com sempre, completament nets de la utilització d'uns procediments que ignorem i que no volem saber utilitzar. Jo crec, com creuen amb mi tots els meu amics, que en una elecció neta per part dels meus impugnadors la unitat que em donà la majoria havia de convertir-se i es convertiria en centenars de vots de majoria.

Per no voler ombres de dubte en l'ostentació d'una representació que em fou atorgada per un sol vot de majoria, i per la certesa de què el falsejament de la voluntat del poble ha donat lloc a què aquella majoria, que noblement vaig obtenir, me fos reduïda a un sol vot, per acollir-me com sempre al veredicte de la voluntat del poble lliurement emès, que tinc la certesa d'ésser-me favorable, no accepto la representació que em fou atorgada, oficialment, per un vot de majoria, i deixant d'utilitzar el dret d'ostentar el càrrec per al qual vaig ésser elegit i que em dona la presentació de la meva acta, faig renúncia del càrrec de diputat i cito als impugnadors de la meva elecció a una nova lluita en les urnes electorals, desitjant que els que s'atribueixen una majoria que no han ostentat mai en l'opinió pública empordanesa, vulguin acudir a la decisió de la voluntat del poble, única inapel·lable en vera doctrina democràtica.

Amb mercès avançades per la publicació d'aquestes lletres, sap, senyor Director, sóc com sempre devot amic i s. s. — Baldiri Rahola.

22 agost de 1921.»

Polítiques

EN CLAUDI MIMÓ A LA LLIGA REGIONALISTA

L'eminent professor a la Universitat de l'Havana, doctor En Claudi Mimó, català il·lustre, president honorari del Centre Català de l'Havana, va estar ahir matí a visitar detingudament la Lliga Regionalista, estant a visitar el secretari general, En Ferran Agulló, de llavis del qual ha pogut fer-se càrrec com desenrotllava la seva acció l'entitat cabdal i rectora del nacionalisme.

Ha vist totes les dependències de l'edifici, assabentant-se dels diferents funcionalismes que hi actuen, eixint-ne molt complagut.

TELEGRAMA

Ha estat tramès a Madrid el següent telegrama, endreçats al nou ministre d'Hisenda, En Francesc Cambó:

Associació Catalanista de Valls ratifica en vós confiança, esperant gestió futura serà fecunda Catalunya. —President, Freixas; secretari, Selva.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

CRIM

Madrid, 1, 12'30 matinada.

A les dues de la tarda, Eugeni Salso Alvarez, dependent de comerç, ha disparat alguns trets contra un altre individu anomenat Ramon Moral Hurtado, causant-li dues ferides de pronòstic reservat.

El ferit fou portat a la casa de socors, i detingut l'agressor, ha declarat a la Comissaria que s'havia proposat matar a Ramon, que és el ferit, de 57 anys, casat i cuiner, natural d'un poble de la província de León, perquè a l'agost de 1910, amb un altre veí de Formosa del Monte, va agredir al seu pare, disparant-li un tret i cosint-lo a punyalades. Com que el Ramon va esser absolt d'aquest procés, s'ha proposat venjar la mort del seu pare. Ha estat portat a la presó.

SUCCES EN UN TREN

El succeït ahir en el tren de Tijuña és el següent:

Segons comunica el cap de la guàrdia civil del lloc de Perales, en arribar el tren a l'encreuament indicat, una jove viatgera va reclamar l'auxili de l'interventor, perquè alguns joves companys de viatge, la feien objecte de bromes indecents i li dedicaven frases indecoroses.

L'interventor acudí; recriminà als joves llur procedir i els amenaçà amb imposar-los el degut correctiu i no deixar-los fer el viatge.

Els joves, lluny d'atendre el requeriment de l'empleat, s'insolentaren i fins el bufetejaren.

L'interventor, davant d'aquesta agressió, féu alguns dispars i ferí un viatger, del qual només se sap fins ara que és veí de Carabanchel. Té una bala al peu esquerre.

L'interventor ha estat detingut i posat a disposició del jutjat corresponent.

L'INSTITUT DE REFORMES SOCIALS

A l'Institut de Reformes Socials han facilitat la següent nota:

El president de l'Institut, en la seva missió oficial d'alta inspecció de la previsió social, i en representació del Govern i per especial encàrrec del ministre del Treball, està preparant una informació per a la premsa de tota Espanya, relativa a la puntual atenció des del dia de demà en el pagament de quotes patronals en la forma determinada en el Reglament general del retir obligatori i els bans publicats pels alcaldes de tota Espanya.

Afegeix que la doble disposició de sempre de l'Institut d'admetre totes les col·laboracions, així obreres com patronals, no implica vacil·lació de cap mena, com s'ha deduït d'informacions recents, que no són nostres, i que han motivat telegrames inquietants de Barcelona sobre la conducta de prestar el seu concurs al Govern per al puntual compliment del que estableix la «Gaceta» publicada el dia del Rei per a significar la importància de l'avenç social que està realitzant la nostra pàtria.»

INCORPORACIO DEL CONTINGENT D'INSTRUCCIO

Al ministeri de la Guerra han facilitat aquesta nit la següent nota:

«El contingent d'instrucció.

El ministre de la Guerra dictarà un d'aquests dies la Reial Ordre d'incorporació als regiments i unitats dels individus del contingent d'instrucció de 1920.

L'esmentada incorporació té per objecte complir la prescripció legal de que el contingent d'instrucció rebi aquesta durant l'any.»

NOTA OFICIAL DE GUERRA

La nota oficial facilitada aquesta nit al ministeri de la Guerra, diu així:

«Conferència de la nit del 31:

Participa l'Alt Comissari que les posicions de la plaça de Melilla han estat tiroteiades gairebé continuament tot el dia d'avui.

Han arribat el «Monte Toro» i el «Barceló», amb personal i material.

A la zona occidental no hi ha hagut novetat.»

BOMBA EN UNA BARBERIA

Com ampliació a la notícia de la trobalia d'una bomba en una barberia, es coneixen els següents detalls:

L'amo d'una barberia del carrer de Pérez Galdós, núm. 2, anomenat Antoni Martínez, es trobava aquesta tarda, a dos quarts de dues, en el seu establiment, afaitant un parroquià, quan va sentir que el cridaven des de la porta.

Immediatament ha sortit, veient un individu alt i prim, vestit de mecànic i boina negra, el qual, després de preguntar-li si s'anomenava Antoni Martínez, li ha remès un paquet que portava, que semblava una capsa de sabates, dient-li que li portava aquest encàrrec de part d'uns parents de la seva dona.

Antoni ha recollit l'encàrrec i l'ha portat a la rebotiga de l'establiment.

Després ha tornar a empendre la seva interrompuda tasca, sense recordar-se més del succeït.

Poca estona després ha tancat la botiga anant-se'n a casa seva a dinar.

A les tres, quan ja pensava en obrir altra vegada la botiga, s'ha recordat de l'encàrrec misteriós, i sospitant que podia ésser un petard, s'ha decidit a donar-ne part a la policia.

Així ho ha fet, presentant-se a la Direcció general d'Ordre públic, amb l'objecte de formular la corresponent denúncia.

En la Direcció d'Ordre públic han comissionat l'agent de la primera brigada, Marian Utrilla, perquè acompanyés l'amo de la barberia i investigués què hi podia haver de cert en la denúncia formulada.

A dos quarts de quatre, amo i agent han entrat a la barberia.

Han agafat el paquet i posant-lo al damunt d'un lavabo que hi ha a l'establiment, han començat a desembolicar-lo.

Rompuda que ha estat la capsa en què anava embolicat una gran fumera ha omplert la botiga.

Era que l'artefacte anava dintre d'una capsa hermèticament tancada.

Amb grans precaucions han tret de dinutre la capsa una bomba amb la metxa encesa.

Per tal d'evitar l'explosió, l'agent ha tractat d'arrancar la metxa, però ja era tard, perquè la pólvora de què sens dubte estava plena s'ha inflamat abans que pogués ésser evitat.

En encèndre's la pólvora, la botiga s'ha vist sobtadament voltada de flames.

Antoni Martínez i l'agent han sortit de la botiga i han donat avís immediat al servei d'incendis, puix el foc amenaçava destruir la finca.

Per sort, el sinistre no ha arribat a produir-se, puix quan han arribat els bombers ja s'havia apagat.

La bomba estava formada per un cilindre de ferro colat, d'uns quinze centímetres de llarg, per vuit d'amplada; estava tapada per cada cap amb una xapa també de ferro, subjectda per unes famelles.

Sens dubte estaven les planxes que servien de tapa mal ajustades i a això és degut el que els gassos s'escapessin i que l'explossió no arribés a produir-se.

A les quatre de la tarda ha arribat al lloc del succés l'inspector general d'ordre públic. Allí l'esperaven ja els comissaris del districte i de la brigada mòbil.

Entre tots començaren a fer recerques encaminades a descobrir l'origen del succés.

De la declaració feta per l'amo de l'establiment se'n dedueix que aquest va sostenir fa temps una vaga amb els seus operaris. Des d'aleshores entraren a treballar a la barberia obrers no associats, i els de la Casa del Poble no l'havien molestat des d'aleshores.

Ha afegit que no sospitava de ningú com a possible autor de lo ocorregut.

A les cinc de la tarda, en una motocicleta de la primera brigada, s'ha portat la bomba al campament d'artilleria l'inspector Sánchez Gràcia. Pocs moments després ha arribat l'automòbil del Parc.

MANIFESTACIONS D'EN ROMANONES

San Sebastián. — El comte de Romanones, que ha arribat aquest matí, ha manifestat a un periodista que demà sortirà cap a San Juan de Luz, i després ha afegit:

—El meu desig és estar allí fins que s'obrin les Corts, però està clar que vindré algunes vegades a San Sebastián a passar unes hores amb els meus amics.

—Creu que s'obriran les Corts?

—Ho crec, i espero que així passarà, perquè no s'ha d'esperar una altra cosa.

—A l'octubre?

—No; abans de l'octubre, encara que potser sigui el 26 o 27 de setembre, però abans d'octubre.

—Hi ha qui creu que els caps liberals no presten al Govern un concurs incondicional.

—Digui que no hi ha tal cosa. Els liberals ajuden lleialment al Govern.

—Però, s'assegura que no ofereixen candidats per als alts càrrecs.

—Entenc que en aquesta ocasió els caps liberals han de prestar un concurs desinteressat, com més desinteressat millor. Per això no va acceptar el marquès de Villabrajima la Direcció del Deute, que li oferiren.

—Té noticia del que ha passat a Larache?

—No sé que hagi passat res. Ans d'anit, que vaig sortir de Madrid, vaig conferenciar amb el senyor Maura, i no em va dir res.

—Sap que els albistes van a oferir un banquet al seu cap?

—No sé res. Aquests no són moments per a parlar de política.

Ha dit després el comte de Romanones que dintre de breus dies es reunirà a San Sebastián amb el marquès de Alhucemas per a canviar impressions.

VAGA A BILBAO

Bilbao. — A les quatre de la matinada d'avui s'ha presentat a la fleca de la Magdalena un grup d'individus armats de pistoles, que ha obligat a deixar el treball als operaris.

Després, han tirat tota la pasta que estava preparada per a carregar cinc forns i han tallat els fils del telèfon.

Un cop al carrer, el grup s'ha dirigit a la fleca de la Mercè, però es trobaren amb alguns serenos que intentaren detenir-los.

Es creuaren alguns trets, que no feren blanc.

Els serenos detigueren a tres dels individus que formaven el grup, però no els trobaren armes.

Aquest matí, a l'hora d'entrada al treball, no hi han acudit els obrers de les fàbriques de Deusto, Euskalduna i altres.

També es negaren els obrers tramviaris a fer-se càrrec dels cotxes, però a l'últim van sortir, acompanyats per parelles de la guàrdia civil i de seguretat.

La circulació durant tot el matí ha estat normal.

Unicament, a les nou del matí, en el lloc anomenat placa Elíptica, un grup ha atacat un tramvia de la línia de Mazarredo, i com que el conductor s'ha negat a parar el vehicle, ha'n disparat contra d'aquell, ferint-lo.

El conductor s'anomena Arseni Lenis Barranechea, de 48 anys.

Després de curat a la casa de socors d'una ferida en un braç ha ingressat a l'hospital.

A la població apenes si s'ha notat el moviment vaguista, que s'advertéix únicament pels nombrosos guàrdies civils i de seguretat, armats aquests amb tercerola, que circulen pels carrers.

Han circulat cotxes i carros i el comerç ha estat obert.

El governador, acompanyat d'altres autoritats, ha recorregut la població.

S'ha repartit profusament una fulla clandestina, invitant a l'atur com a protesta contra la conducta del director de la presó, que, segons es diu, castiga els presos, i contra el governador civil, per la seva campanya de repressió del sindicalisme.

S'han fet algunes detencions, entre elles la d'Oscar Pérez Solís, el qual ha estat posat a disposició del governador, com a sospitós.

A la fàbrica dels Alts Forns es treballa normalment, si bé han deixat la feina uns cent obrers.

Els individus detinguts fins ara són tretze.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — La columna Fresneda, que acompanyava el comboi, la formaven un tabor de regulars de Ceuta, els batallons de Granada, Borbon i Reina, forces d'artilleria, d'enginyers i de telègrafs, tres esquadrons de Farnesio i tres companyies d'intendència.

Durant les primeres hores l'enemic ha oposat alguna resistència a l'avanç.

Ha funcionat l'artilleria, desfent els grups de rebels que baixaven al pla.

El replegament s'ha efectuat amb escàs foc.

Se segueix parlant de la imminència de l'ofensiva.

Circulen molts rumors i hi ha gran expectació.

S'ignora on és actualment Abd-el-Krim.

Es diu que des de Nador ha tornat a Alhucemes.

A la comandància es treballa dia i nit, preparant l'avanç.

Aquesta nit hi ha altra vegada fogueres al Gurugú.

Procedent d'Alhucemes ha arribat el canoner «Laya», portant l'arquitecte d'Oviedo don Lluís Montes, que va marxar amb l'objecte de realitzar gestions encaminades a obtenir la llibertat dels presoners.

Sembla que les dites gestions han fracassat.

El senyor Montes no va desembarcar en el camp rebel, com es proposava.

En la carretera del zoco el Had de Benisicar foren agredits tres cantiners per uns moros que «paquejaren» el dit campament.

Als moros que circulen per la plaça se'ls ha dotat d'una autorització especial, subscrita pel cap de les oficines indígenes.

Aquesta tarda s'ha fet l'enterrament al cementiri de la Purissima Concepció del capità del regiment de Toledo, que va morir a conseqüència de les ferides rebudes el diumenge anant de comboi a Sidi Amet.

Hi han assistit nombrosos caps i oficials.

La presidència del dol estava constituïda per l'ex-ministre don Natalí Rivas i les autoritats de la població.

El general Picasso segueix prenent declaració als caps i oficials que es trobaven al camp quan començaren els successos i als que estaven presoners i han pogut tornar a la plaça.

Procedent de Tarragona ha fondejat el «Clàudio López», portant dues bateries del novè lleuger, de guarnició a Saragossa.

Les comanda el tinent coronel senyor Grenoy.

Les dites forces passen la nit al vaixell i desembarcaran quan se'ls hagi designat un lloc on hagin d'acampar.

Avui, al matí, molt aviat hi ha hagut comboi de Idun, a Sidi Aaran i Ismoar, i els blocaus nous que dominen la platja de Tres Forques i cala Barca, sobretot.

Quasi al mateix temps ha sortit de Zoco el Had un altre comboi cap a Tizza.

Tots dos han arribat sense novetat, no sense sofrir el «paqueig» de l'enemic.

Aquest, aprofitant la boira, s'ha acostat bastant a les nostres posicions de Tres Forques, i sobretot al campament del zoco el Had.

Se'ls ha dispersat a canonades, sense altre incident.

IMPRESSIONS DE VIATGERS

Málaga. — Els passatgers treuen importància als successos ultimament desenrotllats a Larache, afirmant que la posició de Fesser fou recuperada immediatament per les nostres tropes.

Confirmaren també que sortiren de Melilla cap a Ceuta tres vagons amb forces que traslladà allí el general Berenguer abans de rebre's els reforços de la península.

A Melilla creu tothom que l'arribada del general Navarro a la plaça serà immediata.

Aquesta nit marxarà cap al Marroc l'avís «Giralda», que està acabant de carbonejar.

Ha arribat el noi Laureà Irazabal, fill del cap de la posició de Bu-Ermana, que es trobava amb el seu pare quan la posició fou assaltada per l'enemic.

L'acompanyen la seva mare i la seva germana.

Aquesta tarda surt cap a Madrid.

El noi es troba molt millorat de la ferida.

Han arribat a Ceuta les forces d'artilleria que sortiren de Melilla ahir, i que eren les trameses des d'aquella plaça el dia 24 de juliol.

AMPLIACIO DEL CONSELL

Madrid, 1, 2 matinada

En el Consell de ministres el senyor Cierva ha explicat amb tota mena de detalls als seus companys, la conferència que mantingué a bord del «Giralda» amb l'Alt Comissari, general Berenguer.

Ultra tot el que es relaciona amb el trametiment de noves forces i material de guerra abundant, han quedat ultimats els plans de l'ofensiva la iniciació de la qual tindrà lloc en un termini relativament curt.

No se'ls amaga al Govern i a l'Alt Comissari que l'enemic, ensinistrat en les armes, posseeix elements de defensa molt superiors als que comptava abans, en les nostres primeres jornades en 1909.

Les previsions del Govern, d'acord amb l'alt comanament, s'encaminen a acumular a Melilla tota mena de material de guerra, esperant l'arribada de nou trametiments, que s'esperen rebre en breu termini.

Els expedients d'Hisenda als quals al·ludeix la nota oficiosa i que per deferència ha consultat el senyor Cambó al Consell, malgrat ésser de la seva exclusiva competència la resolució es refereixen a co que han de tributar algunes importants societats estrangeres que han sol·licitat el concert amb l'Estat espanyol.

La proposta del senyor Cambó ha estat acceptada unànimement pel Govern.

Asseguren els ministres que no s'han ocupat de la tan anunciada combinació de governadors i que la data d'obrir de les Corts està supeditada a les contingències que puguessin derivar-se de la marxa dels assumptes del Marroc.

ES VIU EN SILVESTRE?

«La Correspondencia de España» publica un diàleg, en el qual s'afirma que l'ajudant del general Silvestre, don Tuli López, ha rebut una carta del Marroc, en la qual un amic seu li comunica que ha tingut una confidència que li permrt assegurar que el general Silvestre viu i es troba presoner dels moros.

A don Tuli López alguna confiança li deu inspirar l'esmentada carta, ja que aquesta matexia nit ha sortit precipitadament cap al Marroc.

VAGA DE MINAIRES

El sots-secretari de Governació ha facilitat aquesta matinada als periodistes un telegrama del governador d'Oviedo donant compte de què a la mina Cadavia, de la companyia Duro-Felguera, s'han declarat en vaga 280 obrers, que demanen augment de jornal.

ESTRANGER

Accident automobilista a Spa

Spa, 31. — Ahir, a les deu, sortiren per a pendre part en un concurs automobilista els representants d'una important casa d'automòbils, senyors Beillot, Fitessai i Eyebuent.

Quan el cotxe en que anaven marxava a una velocitat de més de 100 quilòmetres per hora, en fer el primer viratge, l'automòbil anà a topar contra un arbre, essent llançats els ocupants.

L'últim dels citats representant quedà mort a l'acte, el senyor Beillot sofrí la fractura dels maxil·liars, pel es creu que podrà salvar-se, i el senyor Fitessai resultà il·lès.—Havas.

El desarmament de Bulgària

Sofia, 31. — En aquesta capital en altres ciutats de la nació s'han celebrat mitings de protesta contra desarmament complet de Bulgària. Havas.

Caiguda d'un aeroplà a Tarbes

Tarbes, 31. — L'aparell de l'aviador Bajot que prenia part en el concurs organitzat per a disputar-se la Copa Michelin, tingué d'aterrissar violentament per haver-se-li romput les ales.

L'aviador resultà il·lès, però es veure obligat a abandonar la lluita. Havas.

TAQUIGRAFIA CATALANA
DE
J. ELIAS JUBERT
El millor llibre de taquigrafia
De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

Govern civil

DE SUBSISTENICES

El governador va estar ahir al mercat central de verdures inspeccionant el seu funcionament.

Va conferenciar amb el comandant de Marina tractant de la manera de donar facilitats als pescadors de Vilassar a fi que puguin remetre peix a Barcelona. Han ofert aquells que la quantitat de peix que poden portar serà de 200 arrobes diaries, però sembla que certs importadors de peix d'altres costes els posen dificultats. El governador està resolt a que vingui la major quantitat de peix que es pugui.

Ha dit que havia aconseguit introduir millores en el servei de proveïment de carn de bou, i que ara emprendrà el que es refereix a la carn de moltó. Respecte d'això ha indicat que aviat podria comunicar una «noticia sensacional».

El governador està resolt a entrar a fons i d'una manera enèrgica en l'abaratiment dels queviures i a la cessació d'abusos, però es queixa de la poca ajuda que troba en el públic, que no sols es presta a pagar preus exagerats sinó que ningú denúncia les exigències dels venedors: de manera que l'acció de l'autoritat no es pot fer sentir com deuria.

EL PLET DELS TEATRES

Sembla que va per bon camí el conflicte existent entre les empreses teatrals i les associacions del personal de teatres.

En les gestions que practica el delegat senyor Rosselló ha topat amb la intransigència del Sindicat Musical, el qual formula unes pretensions tals que les empreses les consideren inadmissibles. Entre elles hi havia la de que en un teatre no hi hagin de tocar els músics que necessiti l'empresa, sinó els que ordeni el Sindicat, de manera que en un teatre on no hi caben més que 20 músics, el Sindicat disposa que n'hi vagin 30.

A més a més, l'empresari no pot triar els músics, sinó que ha d'acceptar els que el Sindicat li ramet, havent-se donat el cas que els músics enviats a un teatre no sabien una nota dels papers que tenien al davant.

Volen també els músics tenir dues hores per a sopar els dies de festa que hi ha funció tarda i nit, i això fa que la funció de la nit hagi de començar molt tard i acabar ben avançada la matinada.

Sembla que d'algunes d'aquestes pretensions ja n'han desistit, però de totes maneres el governador ha manifestat que si continua aquesta resistència intransigent, procedirà sense contemplacions, arribant a prohibir als músics tocar enlloc, i a posar les bandes militars a disposició de les empreses teatrals, com ja ho va fer, amb bons resultats i en un cas semblant, a San Sebastian.

L'actualitat social

ELS RETIRS OBRERS

S'han inscrit últimament en el règim obligatori de retirs obrers, assegurant llur personal a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, les cases patronals següents:

A l'Oficina Central de Barcelona: Societat Anònima Construccions i Paviments; fàbrica de mosaics Orsola, Solà i Companyia; fàbrica de filats i teixits de cotó de Valentí Iglesias Arau; Societat Espanyola de Construccions; fàbrica de gèneres de punt de Domènec Camamala; S. A. Anglo Espanyola d'Electricitat; joieria de J. Puxeda i Marcet; fàbrica de teixits de Lluís Boada Blasi; fàbrica d'ascensors i calefacció de Capdevila i Garrigosa; Col·legi de Nostra Dona de Loreto; fàbrica de caixes de cabals de Titchet S. A.; taller de caldereria d'E. Coral i Companyia, S. en C.; Barcelonesa Arts Gràfiques Domenech; fàbrica de filats de cotó d'Eudald Morent Tenas; Royal Hotel Meublé; taller de maquinària agrícola de Pfeiffer; fàbrica d'aglomerats de carbó de Miquel Bartí; caldereria d'Amadeu Escolà; fàbrica de mantellines de P. Rita León; fàbrica de cartonatges de Salvador Ramon; fàbrica de joguines de plom de Josep J. Millet, taller de motors de Bosch i Dumenjó; magatzem de cereals de Solà i Companyia; fàbrica de cuits tornejats de Vicens Duaso; fàbrica de caldereria de Manuel Pardo i Companyia; magatzem de merceria de Camps i Masdeu; S. A. Berthier per a productes alimenticis; Antoni Casals, paleta; taller de barrets per a senyora de Marinette; magatzem de fustes d'Albert Noguera; transports de Tadeu Cardona; farmàcia de Joaquim Lobera Moneba; fàbrica de perfumeria de Portabella i P. Germain, S. en C.; S. A. Unió Cintera; fàbrica de colors de Riera i Lavall; farmàcia d'Ignasi Paradell Mateu; magatzem de drogues de Ramir Canivell; cerralleria de Josep Perpiñà; taller d'aparells elèctrics de Garrigosa i Clavería; tenda d'estampes de Joan Pena Muntada; taller de construccions electromecàniques d'Andreu Guillemot; S. A. La Tèrmica; fàbrica de campanetes de Josep Abella; fundició de bronze de Jaume Guàrdia; fàbrica d'aprestos de Ribas i Català; taller de maquinària de Josep Armans; taller d'enquadernacions d'Agustí Borràs; fundició de ferro i bronze de Bonsoms i Teruel; cinema i fabricació de pelicul·les de Josep M. Bosch López; taller de construcció de maquinària de Fills de Frederic Grau; fàbrica de llançadores i torneria de Joan Cots Balbeny; modisteria de Renaud i Companyia; magatzem de fruites colonials de Plandiura i Carreras; fàbrica de xocolates de la socetat col·lectiva P. M. Picavia i Companyia; fàbrica de construccions metàl·liques de Joan Vallès; fàbrica de filats de cotó d'Ignasi Pons i Germans; fàbrica de teixits de Bausili Puiguillem; fàbrica de mosaics hidràulics La Unió; taller de construccions mecàniques de Josep Mas; taller d'electricitat de Josep Franch; fàbrica de cordes harmòniques de J. Escany Viver; barreteria de Claudi Coutier; fàbrica d'orfebreria de Jaume Sales Palmes; fundició de bronzes d'hereus de vídua Molinè; Café Nou Suis; magatzem de maquinària de G. E. Julienne; Lluís Aguilera, mestre paleta; ciments Miret; fàbrica de teixits de punt de Pere Ventosa; Unió de Fotogravadors; fàbrica d'articles de material isolador; Mariàn Musté i Ventisa; Manén i Muela; Joan Jubany Sol; Filla de Josep Vilà i Mateu; Carulla i Artigas; Guerin i Comas; Ramon Ribas; Lluís Gili; Joan Montserrat; Cristòfol Cais; Hermann Boegeli Ritz; Moratón i Comuanyia; Asbert, Janot i Companyia; Romà Mas; Antoni Gras; Jaume Isart; Saenz, Gómez i Esquerdo; Richardson Frères; Serra Germans; Emilia Santacana; Bosch i Companyia; Roig i Miquel; Agustí Felip; litografia Alfeu; vídua i Fill de J. Gaudier; Josep Camps Armengol; Josep Ribas; Soldadura Autògena, Reparacions; Josep Casanovas; Joan Fonolleda Serra; Josep Barceló Martí; Sagué i Marés; Companyia General de Carbons S. A.; Raimond Gili Soler; Domènec Guart Sampere; J. Morer Arumí; Zegrí i Buen día; Tomàs Soler Tapias; successor d'A. Montfort; Joan Arumí Socías; Ramon Cirera Rodellas; Francesc Vidal Carulla; Antoni Jover Pomar; Francesc Armengol Vilalta; Companyia Mercantil S. A.; Dorca i Feliu; Lluís Miquel Tey; Torres i Barbé; Malaret i Goday; Artur Roig; Damià Mateu; Ramon Girbau; Francesc Chiappo Arietti; Lluís Mestres; Molina, Muñoz i Companyia; Pere Viñas; Joan Rebertés; Miquel Vila; Francesc Agustí; Carrera i Fill; Modest Usón Val; C. Bernardo; La Reunió, sindicats de seguros marítims; Josep Aguadé; Ramon Micas; vídua doctor Comabella; Emili Llorens; Redón i Màcià; Vilar i Martí; Francesc Boada; Rosend Mir; Auto Tracció elèctrica; Esteve Duràn vídua de Gallard; Hotel d'Europa; Juli Vallmitjana; manufactura d'emboquillats de cigarrets d'E. Soler; Francesc Tortosa; Josep Santana Soler.

A la Sucursal de Figueres: Sastreria de Manuel García Galceràn; imprenta de Josep Serra Fàbregas; comerç de fustes de Miquel Macau de Falgàs; magatzem de drogues de Jaume Gelart; cambra agrícola de l'Empordà; taller mecànic de Francesc Vila; agència de transports de Josep Arola Casadevall; fundició de ferro de Lluís Pita Salvatella; magatzems de Puig i París.

A la Sucursal de Calella: fàbrica de gèneres de punt d'Angel Cabutí Clarabuch; fàbrica de serrar fustes de Joaquim Rexach; fàbrica de blanqueig de Cabutí; fàbrica de gèneres de punt de Badalló i Baronet; fàbrica de gèneres de punt de vídua de Miquel Cabutí; Ajuntament Constitucional de Calella; fàbrica de gèneres de punt de Joan Serra Boada; fàbrica de gèneres de punt de Josep Marquès Fernández.

DETENCIONS

Ha estat posat a disposició del jutjat Antoni Salvador acusat d'haver pres part en l'assassinat del patró vaquer Vicens Casanovas.

Reclamat pel jutjat de Santiago ha estat detingut el banquer d'aquella ciutat Epifani Dera.

DECLARACIO

Al jutjat de l'Audiència, secretaria del senyor Duràn, ha comparegut diligenciar un exhort del jutjat d'instrucció de Falset, en el qual es demana que es rebi declaració al Nano de Reus, al qual se suposa complicat en la confecció d'una bomba trobada a Marsà.

ASPIRACIONS DE LA DEPENDENCIA

Han estat tramesos a Madrid els següents telegrames:

«Excm. senyor ministre del Treball. — Madrid. — Associació Dependència Mercantil protesta telegrama contra Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona per industrials i comerciants de Gràcia. Els qui, per llurs representació, haurien d'ésser els que suavitzessin conflictes socials, el seu egoisme i anarquitzant tasca, oposant-se a totes demandes justes de la dependència, porta camí a l'imperi de la violència en el Comerç i la Indústria de Barcelona. Protesten els dits industrials contra Comissió Mixta per ésser el mur que s'oposa a la seva inicua explotació. —El saluda afectuosament, Cardona i Sadurní, vice-president.»

«Excm. senyor ministre d'Hisenda. — Madrid. — Associació de Dependència Mercantil de Barcelona prega a V. E. que resolgui instància elevada davant d'aquest ministeri per Associacions de Dependents demanant exempció impost d'utilitats. Injust tribut a utilitat del treball els qui perceben escàs sou, esperen d'elevada mentalitat de V. E. que resoldrà en justícia la seva demanda. — El saluda afectuosament, Cardona i Sadurní, vice-president.»

Mès de l'Assemblea de la Mancomunitat

VISITA A LA CASA DE MATERNITAT DE LES CORTS

Continuant el criteri adoptat pel Consell a la passada Assemblea, d'aprofitar la celebració d'aquesta per a fer visites als establiments que sosté la Mancomunitat, ahir, la majoria dels diputats anaren a la Casa de Maternitat de Les Corts, no sols per a visitar-la, sinó també per a retre un tribut d'admiració al primer president, don Enric Prat de la Riba.

Per a realitzar aquesta visita es preparà un servei d'automòbils — que eren en nombre de disset — en els quals hi prengueren seient el president senyor Puig i Cadafalch, els consellers, els diputats, alts funcionaris de la Mancomunitat i els representants de la premsa.

Les finestres de l'edifici eren adornades amb domassos de les banderes catalana i de Sant Jordi.

En arribar a la Casa els visitants, foren rebuts pel Consell de Govern de les Cases de Maternitat i de Caritat, senyors Cabot, Folch, Santaló, Trabal, el canonge doctor Gasia, el capellà de la Casa i la superiora de les religioses i el personal.

Els nens de la Casa, molt nombrosos, estaven formats davant l'església en construcció. Anaven ben vestits i amb correcció saludaren els visitants amb llargs aplaudiments.

Aprofitant la visita de la Mancomunitat, la Junta de Govern va decidir fer la inauguració dels dos pavellons que tenen per nom «Prat de la Riba» i descobrir una làpida commemorativa del que durant tants anys regí i fomentà aquesta institució.

Al peu mateix dels pavellons s'hi havia instal·lat una tribuna en la qual prengueren seient el senyor Puig i Cadafalch, els consellers de la Mancomunitat i la Junta de Govern de la Casa.

Seguidament, el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals féu una relació de les activitats desplegades per En Prat de la Riba en profit de la Casa, essent un acte d'extricta justicia, l'homenatge que se li ha dedicat.

Després va parlar el senyor Puig i Cadafalch, manifestant la satisfacció que sentia en inaugurar l'obra iniciada pel gran Prat de la Riba. Dedicà paraules d'elogi pel primer prisident, les quals foren molt aplaudides.

Acabats aquests parlaments, el senyor Puig i Cadafalch va descobrir la làpida que tapava una gran bandera catalana. La làpida és de marbre i gravada amb molt gust, porta la següent inscipció:

«Sota el nom d'Enric Prat de la Riba ha estat bastit aquest pavelló per acord de la Junta de Govern de la Casa de Casa de Caritat i de Maternitat de Barcelona, en homenatge a la memòria del patrici que enlairà la beneficència a servei de ciutadania dins la nova figuració de Catalunya.»

Tot seguit els visitants passaren a veure els espatosos pavellons en els quals s'admirà la distribució excellent, així com l abellesa i la netedat en tots els departaments, quedant tots molt satisfets.

Acabada aquesta visita, es féu la del nou edifici destinat a la Institució Maternal Catalana, que està situada a la part Nord de la Casa. Les obres es troben ja força avençades i també causaren excel·lent impressió.

Durant aquests actes, la Banda de la Casa de Caritat executà diverses composicions.

VISITA A LA CASA DE CAMP D'HORTA

Sortint de la Casa de Les Corts, els visitants agafaren novament els autos, els quals, per Pedralbes i Sarrià, i agafant la carretera d'Horta, es dirigiren cap a la Casa de Camp que té en aquella barriada la Casa de Caritat.

Els acompanyava la Junta de Govern, i en arribar a la Casa, foren rebuts per la superiora, altres religioses i demés personal.

Es féu un recorregut de les instal·lacions ocupades pels asilats, observant-se també arreu la higiene més exigent i el bon gust en les instal·lacions.

Després fou feta la inauguració dels dos nous pavellons, destinats a tuberculosos i epilèptics, obra de l'arquitecte senyor Goday i que constitueixen una obra digna d'admiració, puix dintre de la seva senzillesa, reuneixen característiques de veritables palaus, que se separen de les construccions fins ara estilades.

Abans d'abandonar la Casa, els visitants foren obsequiats am bun refresc i prenent viatge de tornada, arribaren a les set del vespre, molt complaguts de l'excursió.

L'Onze de Setembre

La Comissió executiva de l'homenatge anyal a Rafel Casanova ha circulat el següent document als alcaldes de Catalunya:

«Excel·lentíssim senyor alcalde:

Escaient-se, enguany, en diumenge, la diada commemorativa de l'11 de Setembre, la qual avinentesa permetrà de donar una major solemnitat als actes d'homenatge als màrtirs de la llibertat de Catalunya, principalment simbolitzats en el monument a l'heroi Conseller en cap Rafel Casanova, i havent-se rebut l'any passat diverses adhesions, corones i rams de sengles Ajuntaments de Catalunya, aquesta Comissió Executiva té el goig de pregar a la Corporació de la digna presidència de V. E. que vulgui contribuir al major esplendor de la festa la qual cosa podrà fer:

a) Tenint hissada, de sol a sol, el dia 11 de setembre, la Bandera Catalana en aquesta Casa Comunal.

b) Trametent a aquesta Comissió — la qual tindrà cura de col·locar-lo en el monument — un ram, corona o branca, portant una cinta catalana, si és possible amb inscripció de dedicatòria, o sense ella, si hi ha dificultats per a fer-la. (1).

Aquesta Comissió espera, i a l'avançada ho remercia, que la Corporació de la vostra presidència voldrà donar més relleu a la festa anyal, a la qual contribueixen particulars, escoles, entitats de dins de la Pàtria i d'arreu del món, i les excel·lentíssimes Corporacions Ajuntament i Diputació de Barcelona i Mancomunitat de Catalunya.

I així es complau en oferir-vos, i a tot el vostre poble, el testimoni de la més alta consideració, desitjant que visqueu llargs anys, per a bé de l'estimada Pàtria Catalunya.

Per la Lliga Regionalista, Lluís Bértran i Pijoan; pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Domènec Carrové; per la Unió Catalanista, Vicens A. Ballester.

(1) Aquestes cintes són curosament retirades del monument el dia 12, i serveixen per als anys successius.

Naturalment, dels Ajuntaments que l'any passat trameteren cinta, sols en mancarà el ram o corona.»

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

Cultura

ESCOLES MERCANTILS CATALANES

Del 1 al 15 de setembre estarà oberta al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, la matrícula per al vinent curs 1921-1922 de les classes que sosté:

Les assignatures de les Escoles Mercantils Catalanes són agrupades en tres plans d'ensenyament, als quals han de subjectar-se obligatòriament els alumnes. En finalitzar els seus estudis, els alumnes poden obtenir un certificat d'aptituds, el qual és considerat com a títol suficient per a ingressar a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, segons acord del claustre de professors de l'esmentada Escola.

Demés, els alumnes en possessió del «certificat», poden optar a una borsa de viatge de cinc centes pessetes que concedeix la Secció, ja per al vinent curs. En cursos successius, es procurarà augmentar el nombre de borses a distribuir.

La Secció P. d'Educació ha establert per via d'assaig dues classes especials de Francès, primer i segon curs, les quals es donaran de tres quarts de vuit a tres quarts de nou del matí. En el cas que aquestes classes tinguin èxit, la secció n'augmentarà el nombre en cursos successius. La Secció aspira a disminuir en el possible el nombre de classes nocturnes que tan fatigoses resulten per als dependents.

Per a ingressar a les classe ordinàries del Centre, és precis passar un exàmen d'ingrés adequat a la matèria que es vol estudiar.

Les classes que s'anuncien per al curs de 1921-1922, són en nombre de 48, i estan regentades per 30 professors. El treball de les classes, hores, programes del curs, programes d'ingrés, etc., consten uun en opuscle que es reparteix gratuitament a la secretaria del Centre. El curs s'inaugurarà el dia primer d'octubre.

—

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona, posa a coneixement de les alumnes antigues que no hagin presentat la sol·licitud, que poden passar per Secretaria per a remetre-la els dies 1, 2 i 3, quedant irremissiblement tancat el termini d'admissió, el dia 4, a les sis de la tarda.

Desagradable aventura d'un coronel

Un diari parisenc explica l'aventura següent, ocorreguda al comandant militar d'una plaça del Migdia de França.

El coronel J... va ser convidat a dinar per la senyora V... esposa de l'armador més important de la ciutat. Per, el dia convingut, en el precis moment que es disposava a sortir de casa per correspondre al convit, li va sobrevenir un atac tan fort de migranya, que va veure's obligat a renunciar. Tot seguit va escriure una lletra excusant-se, va cridar l'assistent i li va dir:

—Ves a dur aquesta lletra a casa la senyora V... i després porta dinar per a mi.

L'assistent va a la casa, remet la lletra i s'espera.

—El coronel — diu — m'ha encarregat que li portés el dinar.

Gran esclat de rialles de la senyora V... i dels seus convidats quan el criat comunicà el missatge de l'assistent. La senyora dóna ordres i poc després el soldat, carregat de casseroles que fan una fiaire de primera i d'una ampolla de xampany extra, se'n va cap a casa.

El coronel, sorprès al primer plat, més sorprès al segon, resta meravellat de l'habilitat del cuiner del restaurant, i quan l'assistent li porta el xampany, el bon militar, esverat, demana una explicació i tot es va posar en clar.

Aleshores, el coronel, desesperat, va encarregar a l'assistent que comprés una enorme tola de flors i la portés a la senyora V... a tall de desagravi.

Al cap de mitja hora torna l'assistent i posa en mans del coronel tres billets de banc de 20 francs.

—Què és això? — pregunta el coronel estranyat.

El soldat s'explica. Havia anat a dur la tola a la senyora V... i aquesta li havia donat 5 francs de propina.

—Oh, no són pas 5 francs... Aquesta tola val 60 francs...

El coronel, amb un xic més, té un atac de feridura.

DE LES TERRES CATALANES

L'aiguat del dia de Sant Jacint

Cada dia es van tenint més dades que confirmen i augmenten les proporcions del flagell que va caure en les conques dels rius Francolí i Gaià en forma d'una pluja i una inundació com no hi havia record de cap altra semblant.

A Vilarrodona la inundació sobrepujà en dos metres el nivell de quan el tan famós aiguat de Santa Tecla i el pont, que comptava 327 anys d'existència i que va resistir aquella inundació, en la d'ara ha estat destruït.

Es treballa activament a restablir provisionalment la comunicació damunt d'aquest pont i del de La Riera.

A Pont de l'Armentera el nivell de la inundació superà en 4 metres al de l'aiguat de Santa Tecla. Els canals de negar i els recs han estat tots destruïts. Els millors camps de conreu són un pedregar.

Una comissió de representants dels pobles damnificats d'Aiguamúrcia, Vilarrodona, Puigpelat i Valls (representava l'Ajuntament, el senyor Montserrat i Cuadrada) s'entrevistà, juntament amb una representació de la Diputació, amb el senyor governador civil, exposant-li la magnitud de la passada catàstrofe i ponderant-li la necessitat que hi ha que per part del Govern siguin remesos mitjans econòmics; no 'an solament per a apariar les vies de comunicació de l'Estat, sinó també per a subvenir a l'apariament d'altres vies a les quals han d'atendre els municipis i que no poden, donada la magnitud dels desperfets.

* * *

Contestant la Companyia del ferrocarril de M. S. i A. un telegrama de les Cambres Agrícola i de Comerç, de la Unió Gremial i del Sindicat Agrícola de Valls i Alcaldia de Puigpelat, s'ha rebut amb data 24 del corrent la següent comunicació:

«Aquesta Companyia, vistos els desperfectes causats per les pluges torrencials caigudes el dia 18 del corrent en el terraplé del quilòmetre 9 de la línia de Valls a Vilanova i Barcelona i en els voltants de la comarca banyades pel torrent de les Voltes, ha disposat ampliar l'obra del ferrocarril, donant-li molt més desguàs, amb doble llum o ample per evitaar en quant sigui possible, que es repeteixin els tals desperfectes en altres inundacions. — Ço que m'és grat de manifestar-li en contesta al seu telegrama del dia 20 del corrent, pregant-li que se serveixi transmetre aquest escrit a les entitats d'aquesta població que sotascriuen l'esmentat telegrama. — He de fer observar-li que amb l'ampliació de l'obra del ferrocarril, quedarà forçosament interrompuda la circulació per la línia per més dies que si es mantingués el claveguerò amb la mateixa llum o ample, o sigui durant el temps que es trigui a construir la nova obra. Aquests treballs s'executaran amb gran activitat i llur durada serà molt menys com més facilitats es prestin a la Companyia per a la seva realització, per la qual cosa li prego que s'interessi perquè no es posi cap obstacle a les obres, pels veïns i propietaris propers.

* * *

L'Ajuntament de Valls ha rebut amb agraïment els patriòtics i desinteressats serveis personals de l'enginyer de la Mancomunitat de Catalunya, En Ramon Compte, fill de Valls, per a dirigir els treballs de refer les obres destruïdes per l'aiguat del dia de Sant Jacint.

* * *

El ministre de la Governació contestant les gestions del governador civil, li diu:

«Acuso a V. E. rebut del seu telegrama i dintre del possible he atès a aquesta província i la seguiré atenent per a la reparació de les obres públiques que m'assenyala; dintre dels recursos ordinaris no ha d'ésser possible fer tot el necessari per a arribar a tots els remeis que es demanen, i per això em proposo portar al Consell de ministres l'assumpte per a estudiar la petició de recursos extraordinaris.»

Telegrames de Madrid diuen que el Consell de Ministres ha acordat que, ràpidament, es facin les obres públiques per a reconstruir ço que ha destruït el temporal.

* * *

Divendres se celebrà a Tarragona una assemblea de parlamentaris i altres representants dels país per a coordinar i activar els auxilis als pobles flagellats, com ja saben els nostres llegidors.

La comissió nomenada per aquesta assemblea de parlamentaris i representants del país, reunits amb motiu de les sensibles destroces causades en les propietats pels desbordaments dels rius Francolí i Gaià, ha publicat un manifest dirigit als habitants de les comarques tarragonines, donant compte dels acords presos, assenyalant d'una manera especial la necessitat que els Ajuntaments de la provincia, a mesura de llurs forces, acordin en la primera sessió que celebrin destinar una quantitat a la subscripció pública que encapçalarà l'Estat, la Mancomunitat i la Diputació provincial, i que al mateix temps recomanin a llurs administradors que contribueixin individualment amb alguna quantitat per a socórrer els propietaris damnificats.

Als telegrames tramesos al Govern amb motiu de l'esmentada assemblea, s'han rebut consoladores respostes, i el ministre de Foment anuncia la pròxima vinguda del director general d'Obres públiques per a fer-se càrrec personalment dels danys causats i posar-hi immediatament remei.

Vallès

SABADELL. — De molt temps ençà, aquesta industriosa ciutat del Vallès ve desplegant, al costat de la seva immensa trepidació fabril, un altre aspecte de freturosa i espiritual activitat per totes les pures manifestacions artístiques.

Una laboriosa i ben orientada joventut, aplegada en el benemèrit estatge de l'Acadèmia de Belles Arts, sovint fa ressonar els seus mèrits a fora, car la capital mateixa ha fet moltes vegades explícita reconixença de les dots i bones circumstàncies de què estan posseïts els artistes sabadellencs. Així havem vist com triomfava a Barcelona el notable paisatgista Durán i Camps, a qui darrerament se li va atorgar la medalla d'or del Premi Masriera, a l'Acadèmia Provincial de Belles Arts. Merescuda recompensa a la tasca entusiasta d'un temperament autèntic de pintor. A un autor sabadellenc, En Joan Martí, ha estat suara concedit el primer premi en l'important concurs de cartells anunciadors, que el Gremi de Cerrallers i Ferrers de Barcelona ha organitzat per a fer servir de propaganda a la seva exposició de ferros artístics, l'esplendidesa de la qual, podrà dintre pocs dies admirar el públic barceloní a les sales de les Galeries Layetanes.

Altrament, les difícils arts decoratives, vénen també, en aquesta capital, donant justificat prestigi al jove dibuixant i expert artífex sabadellenc En Jaume Bassa Ribera, autor del bonic treball al boix que serveix de suggestiu ornament a la portada de la darrera obra «Cartes d'un visionari», del gloriós prosista català En Pere Coromines.

A causa feliçment d'aquelxa tan abnegada com encertada laboriositat, el públic de Sabadell comença de deposar la seva fins ara extraviada indiferència vers els seus artistes, i l'Ajuntament, ultra saber exterioritzar el seu pecuniari estímul, creant per als artistes sabadellencs profitoses pensions a l'estranger, sap també inaugurar les seves exposicions locals en solemne corporació, on el dignísim alcalde de la ciutat, sovint acostuma donar coratge, amb paraules d'entusiasta i espontani agraïment, als novells batalladors de la Bellesa, que bé ho mereixen en veritat llurs formes elevades i exquisides de laborar pel bon nom espiritual de la població.

Tres exposicions fa poc clausurades a Sabadell: la de l'eminent fotògraf Joan Vilatobà, la col·lectiva de l'Acadèmia de Belles Arts, integrada, entre altres, pels excel·lents artistes Vila Cinca, Vila Arrufat, Vila Puig, Durán i Camps, Ricard Marcet, Planas Doria, Angel Llàcer, Pons i Palau, Llorenç Lladó, Bassa Ribera i Crusafont; i la dels distingits caricaturistes Josep Sanllehí i Gustau Vila, que signen, respectivament amb els pseudònims de «San» i «Grapa», han constituït un èxit per cert ben sorollós, cosa que amb la major complaença fem constar en benefici i estímul dels artistes sabadellencs.

—La secció dramàtica de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, ha començat els assaigs de l'opereta del mestre Godes, «La tornada d'En Batllori», partitura escrita sobre unes escenes grotesques de l'autor de «La costa catalana», la qual composició, en obsequi al seu autor, serà editada pels seus amics amb motiu d'aquesta estrena, acompanyada d'una carta crítica del comediògraf Antoni Mas i Casanovas.

CALDES DE MONTBUY. — L'activitat balnearia a Caldes entra en aquest temps en son grau màxim; és arreu dels carrers de la vila que es veuen individus de diverses i llunyanes procedències que vénen a cercar guariment a llurs dolències en l'ús terapèutic de les nostres famoses aigües termals. A tots els establiments hi ha un moviment força intens. I és que d'aquest indret, d'aquest recó de la terra catalana neix la salut per als aplopèctics, per als reumàtics i llurs variants. L'aigua que amb abundor emergeix a Caldes és font de vida. ¡Quantes voltes hem vist arribar banyistes caminant amb aparells i després se'n tornen podent prescindir dels dits aparells.

—Al Casino Caldense i al Circol Recreatiu i Instructiu s'hi troben actuant les companyies Saumell-Alonso i Roca-Cubré, respectivament, representant obres del nostre teatre nacional. Darrerament fou posada en escena al Casino «La creu de la masia» i «Maria Rosa» al Circol. Ambdues obtingueren una acurada interpretació.

—Per a la diada del 11 de setembre, l'Associació Nacionalista de Caldes de Montbuy prepara diversos actes per a commemorar la pèrdua de les llibertats de Catalunya.

Camp de Tarragona

CREIXELL. — El dia 15 del corrent se celebraren a la «Platja» de Creixell uns Jocs Florals humorístics.

El mantenedor, En Pere Mir, va fer el seu discurs parlant, amb sentides i profundes paraules, de «Pàtria, Fe i Amor».

Acte seguit començà la lectura de les poesies premiades, que foren nombroses i formoses totes.

Guanyà la Flor Natural la composició «A Creixell», de Na Teresa Mir, la qual elegí Regina de la Festa a sa germaneta la xamosa nena Maria Antònia.

Els altres premis foren guanyats per Ramona Mir, Carme Madolell, Teresa Biot de Ricart, Francisca Madolell, etc.

Les autoritats que presidiren la festa digueren paraules d'agraïment en pro de la colònia estiuenca i recordaren els que foren llurs antecessors.

Tan simpàtica festa acabà amb el discurs del president En Miquel Madorell, el qual llegí un vers, retrat fidel del que és aquesta platja.

Entre les famílies que hi havia recordem les de Miró, Mir, Madorell, Madolell, Ricart, Vidal, vídua Ràfols, Costas, Rius, Malagelada, vídua Malagelada, Juny, Forta, Coma, etc., les quals lluïen, formoses tolletes, pròpies de la platja, i totes quedaren sumament complagudes d'aquesta festa.

Segrià

PONS. —També tinguérem aquí pluges torrencials, que feren engruixir els rius Segre i Llobregós, que circumscriuen un triangle en el qual es troben la vila de Pons i la seva horta. Però no sortiren gaire de llurs llits, inundant solament alguns terrenys immediats a l'alveal. El Llobregós se n'emportà, per centèsima vegada, el pontet provisional, que està esperant el definitiu, d'ençà de la gran riuada de 1907. Aquelx pontet es troba en una carretera de tant de trànsit com és la de Lleyda a Puigcerdà, i malgrat això, amb sis o set diputats que havem tingut des de la data de l'aiguat de 1907, cap ha pogut o volgut aconseguir tan indispensable millora. Solament, el nostre diputat actual, el senyor Aunós, en els pocs mesos que representa aquest districte, ha treballat de ferm en aquest afer, i ha aconseguit que s'anuncïés torn per a la subhasta, amb preus alçats, d'aquela imprescindible obra pública. Entretant, han colgut la à riu un automòbil, i un carro, sense que sobrevinguessin, per miracle, desgràcies personals, i mentre el pont definitiu no es construeixi, constituirà aquell pas un lloc perillosíssim per a tota mena de vehicles.

El sol torna a escalfar de valent, cosa altament beneficiosa per als fesolars d'aquesta horta, que darrerament, de continuar les fresques dels dies passats, s'haurien perdut per complet.

Es comença de parlar del programa de la propera festa major, que és pels dies 14 i 15 de setembre; però caldria més pensar en els pobres soldats que vessen a l'Africa llur sang generosa, i abstenir-se de tota mena de festes, i dedicar a aquells els diners que es gastaran en disbauxes i saraus.

La Costa

BADALONA. — Passada la festa major, que, com cada any, fou espléndida, en resten a favor de la població unes millores que proven el zel i l'activitat de l'Ajuntament.

L'il·luminació. — Són il·luminats amb focus elèctrics, de caràcter permanent, tota la carretera (carrer del Raval, Creu, Reial i Sant Bru), carrers d'En Prat de la Riba, Prim, Sant Joaquim, Sant Isidre, Indústria i Riera d'En Folch.

Fonts artístiques. — Va ésser inaugurada, a la placeta d'un extrem del Passeig de Mar, una bella font, ideada pel senyor Campeny i executada pel contractista senyor Garí. La corona un grup escultòric de dos nois que juguen «a parar». Tenim entès que el bust dels dos nois serà destinat a una altra font en projecte, de la plaça del Marquès de Montroig, reservant-se per aquell un bust de caràcter marítim.

Tant l'obra i l'execució són molt elogiades.

Nou dispensari municipal. — Al carrer de Mossèn Gaetà Soler, es va inaugurar el Nou Dispensari Municipal. Le condicions higièniques són immillorables i els aparells d'una perfecció i modernitat admirables.

La Sagarra

IGUALADA. — Ultra que els programes oficials de la passada festa major eren escrits en català, cal notar els següents fets d'esperit catalanesc.

La vinguda de l'Esbart Folk-lore de Catalunya, que va executar algunes danses regionals, l'estrena d'una faròla que duia l'escut d'Igualada, i al darrera les quatre barres; l'audició de sardanes a l'Ateneu Igualadí, Centre Tradicionalista i Centre Catòlic; la representació d'obres catalanes en els teatres d'aquestes societats, i la permanència de la bandera barrada al balcó de Ca la Ciutat durant les festes. També usà la nostra bella parla el panegirista de Sant Bartomeu, el jove i il·lustrat sacerdot doctor Román, prevere.

—El Reial Col·legi de les Escoles Pies han tingut lloc cultes en llaor de Sant Josep de Calasanç, fundador de l'Escola Pia. Igualment han festejat al Sant les Religioses Escolàpies.

—La Societat Esportiva de l'Ateneu ha organitzat una cursa ciclista, donant dues voltes pel circuit, que formen les carreteres reial, de Manresa, i d'Odena, que constituïa un total de 22 quilòmetres. Els corredors foren deu i va guanyar la Copa En Martí Vives, qui féu el recorregut en 49 minuts, 24 segons.

—La Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa ha traslladat les seves oficines a la planta baixa del nou casal propi que té en construcció.

—Les operacions de l'esmentada sucursal durant la darrera setmana són les següents: Cobraments: 107.817'54. Pagaments, 81.367'18. Llibretes i comptes nous, 15.

—Interessant i concorregut fou el gran partit de futbol, hagut en el camp d'Esport de l'Ateneu, en el qual jugaren els equips «Terrassa» i «Barcelona» aquest darrer fou mereixedor de la Copa de l'Ajuntament. El producte íntegre es destina a benefici dels soldats d'Africa.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avalar degudament els originals.

El Sometent de Sant Pere de Premià

Festes extraordinàries que el Sometent de Sant Pere de Premià, amb la cooperació dels propietaris i estiuejants, ha organitzat pel dia 4 de setembre amb motiu de la benedicció de la seva bandera:

Matí. — A les deu: diana i passada per la banda del Regiment de Jaén, amb la seva respectiva secció de cornetes i tambors. A les onze, arribada de les autoritats militars, civils i eclesiàstiques; missa de campanya, benedicció de la bandera, construïda segons projecte de l'arquitecte don Josep Massagué, essent padrins la senyoreta donya Maria Isabel Trias i Vidal-Ribas i don Josep Balet i Crous. Predicarà, enaltint les glòries del Sometent, el reverend doctor Miquel de Arquer, rector de la parròquia; tenint lloc després la solemne donació de la bandera i terminant l'acte amb la desfilada del Sometent.

Tarda.—A dos quarts de dues: gran dinar en l'espaiós local de la Societat de Sant Jaume, en honor de les autoritats convidades, prenent-hi part els someteneistes i altres persones que han contribuït a la festa. A les tres, concert al pati de la dita Societat. A les quatre, balls populars a l'envelat de la Plaça per l'esmentada banda del Regiment de Jaén.

Pla del Llobregat

SANT JUST DESVERN. — Es va dur a cap, amb solemnitat, la benedicció dels automòbils de la nova empresa «La Sanjustenca», que fan el recorregut entre Sans, Coll-Blanch, Esplugues del Llobregat i Sant Just Desvern i vice-versa.

La festa va resultar esplendent, havent-hi assistit tot el poble en pes i la colònia estiuejadora.

—El dia 8 de setembre, a les dotze del matí, se celebrarà, al Bar Montseny un vermut de comiat de la colònia estiuejadora, on es nomenarà una comissió perquè pugui l'esmentada colònia celebrar moltes festes la pròxima temporada.

Empordà

L'ESCALA. — El divendres passat la revista «Costa Brava», que tan bella obra cultural està realitzant a la jove i riuna vila escalenca, va organitzar una vetllada teatral a benefici de la Colònia Escolar de nens de Barcelona que durant aquest mes s'ha estatjat en aquella envejable vila, prenent-hi els petits colonials part activa, i, amb la cooperació d'algunes nenes d'allà mateix, entonaren belles cançons populars, mereixent algunes els honors de la repetició, degut als nombrosos aplaudiments dels escalencs i colonials estiuenca, que, donat el caràcter altruista de la festa, allí es reuní.

La quantitat recaptada servirà per a fer-los un petit present en recordança dels alegres i profitosos jorns que s'estatjaren en aquella vila marítima, remetent-los la resta en metàl·lic per a realitzar una excursió una volta retornats a la comtal ciutat.

—Una volta finits els cursets que cada any vénen donant-se a l'Escola d'Estiu, patrocinada per la Mancomunitat, una sèrie d'alumnes han realitzat una excursió pels bells indrets de L'Escala, Empúries i la brava costa amb la companyia d'intel·ligents professors.

—Ja ha tornat cap a Barcelona la colònia escolar de nens que durant el mes d'agost s'ha estatjat a L'Escala, emportant-se'n grats records de dies d'estiueig.

La feina realitzada pels experts mestres senyors Juanola i Pagès ha resultat de veritable eficàcia instructiva i educadora ensems. Els dits mestres, moguts per l'amor vers els tendres i afectuosos infants es delecten realitzant profitoses excursions pels pobles veïns i visites a les bellleses que L'Escala enclou, emprant així l'ensenyament instructiu a les explicacions que donaven als petits escolars.

Aquest número de LA VEU ha estat passat per la censura

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 31

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Canalejas», de Maho, amb càrrega general i 56 passatgers.

Vapor italià «Occident», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Manin», de Gibraltar, amb peix.

Balandra espanyola «Progreso», de Maho, amb càrrega general.

Pailebot espanyol «Pedro», de Faro, amb garrofes.

Pailebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Atthena», amb oli, cap a Porto Mauricio.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Goleta italiana «Amelia», en last, cap a Sant Feliu.

Goleta italiana «Eleonora», en last.

Vapor espanyol «Antonia», en last, cap a Cette.

Vapor espanyol «Cabo Santa Pola», amb càrrega general i de trànsit, cap a Bilbao.

Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor alemany «Taygeta», amb càrrega general, cap a Tarragona i Hamburg.

Vapor espanyol «La Guardia», cap a Cette i Marsella.

Vapor espanyol «La Sabinosa», amb càrrega general, cap a Cette i Marsella.

Vapor espanyol «Baracaldo», amb càrrega general, cap a Algeciras.

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio II», de trànsit, cap a Gènova.

Vapor anglès «Eutydamas», amb trànsit, cap a Liverpool.

PREMI DE L'OR

CANVIS DE LA BANCA MARSANS
(Preus de compra)

Alfons	145'00	per 100
Isabel	145'00	» »
Unces i mitges unces	144'00	» »
Quart d'unça	143'50	» »
1/16 d'unça	144'00	» »
Francs	144'75	» »
Dòlars	7'40	» »
Lliures	36'50	» »

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 31 d'agost.
Telegrames de les 4 tarda.

4 per 100 interior, comptat	67'10
» » fi mes	00'00
» » fi pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100	00'00
Banc d'Espanya	505'00
Arrendatària de Tabacs	276'00
Stat. Gral. Sucr.ª-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	00'00
» » » » ordinàries	00'00
Francs	60'10
Lliures	28'51
Banc Espanyol Rio Plata	252'00
Cèdules Hipotecàries	98'25
Accions Nords	56'70
» Alacants	56'60
» Andalusos	00'00
» Orenses	00'00
Colonials	00'00

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	463'00
» Andalusos	000'00
Renda Russa 5 per 100	00'00
» » 4 1/2 » 100	00'000
Brasil 4 per 100	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	402'00
Renda Francesa 3 per 100	56'50
Accions Riotinto	14'70
» F. N. Nacional Mexicà	00'00
» Banc Central Mexicà	00'00

CANVIS DE DIVISES XEC NO COTITZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANC DE CATALUNYA

Portugal	0'78	pies. escut.
Argentina	2'32	» peso.
Holanda	2'44	» florí.
Suècia	1'68	» corona.
Noruega	1'06	» »
Txecoeslovàquia	10'20	» 100 cor.
Polònia	0'425	» 100 mrs.
Romania	10'20	» 100 leis.

Barcelona, 31 d'agost de 1921

Tusquets i C.ª, S. en C.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, numero 9

BORSA DE BARCELONA

31 d'agost de 1921

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de setembre: Es fa de Nords, de 56'50 a 56'60 i a 56'25; d'Alacants, de 56'10 a 56'00 i a 56'05; d'Orenses, a 17, i de Coloniais, a 62'75.

A la tarda, a la Casa Lotja. Es fa de Nords, de 56'70 a 56'90 i a 56'50; d'Alacants, de 56'60 a 56'70 i a 56'60; d'Andalusos, de 44'60 a 44'70 i a 44'50; Coloniais, de 63'00 a 63'15 i a 63'00, i de Docks, a 17'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction Light and Power 6 %, a 93'50.
Barcelona Traction Light and Power 7 %, a 102'50.
Barcelonesa de Navegació 6 %, * a 82'50.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6 %, * a 77'00.
Asfalts i Portlands «Asland» 7 %, * a 100'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 91'50.
Accions Banc Urquijo Català, * a 100'00.
Ferrocarrils Catalans 6 %, a 88'75.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec.	publicat	80 09
Londres, xec	publicat	28'57
Berlín, xec.		9 19
Viena..		1'00
Roma, xec.		34 00
Gènova, xec.		58'60
Zurich, xec.		131'90
Nova York, xec.		7 68
Corones sueques, París.		203'50
Corones sueques, Lond.		169'15

Deutes Estat

Interior	A.	67'70
»	B.	67'50
»	C.	67'90
»	D.	67'10
»	E.	67'50
»	F.	67'40
»	G.i H.	68'50
Exterior	A.	84'10
»	B.	84'00
»	C.	83'75
»	D.	83'75
»	E.	83'10
»	F.	23'05
»	G.i H.	84'75
Amortit. 5 %	A.	93'75
»	B.	93'75
»	C.	92'50
»	D.	84'50
»	E.	84'50
»	F.	93'50
Amortit. 5 %	A.	93 50
»	B.	93'40
»	C.	93'40
»	D.	93'25
»	E.	93'60
»	F.	93'40
C. de Emta. 5 %		78 00

Ajuntaments i Diputacions

Municipi	1908	75'75
	1906	75'75
»	1905	75'75
»	1906 A.	75'25
»	1906 B.	76'25
»	1906 C.	76'75
»	1907 D.	74'50
»	1913 B.	74'75
»	1913 C.	72'00
»	1913 F.	70'00
»	1918 B.	74'75
»	1916 B.	74'75
»	1917 B.	75'15
»	1918 B.	74'75
»	1919 B.	74'75
Ensanxe	1909	93'25
»	1907	89'25
»	1918	83'50
Bonos Reforma		73'50
Diputació	A.	74'50
»	E.	73'25
»	C.	72'50
Mancomunitat C.		70'25
Caixa Crèdit Com.		71'25

Obligacions

Port de Barc 1905	87'25
» » 1909	87'75
» de Melilla.	103'75
Port de Sevilla.	92'50
Port Gijón Mussel.	92'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp. 1.ª s.	57'35	
» » 2.ª s.	57 15	
Pamplona nac.	57 75	
Prioritat ill. nac.	59'75	
Astúries, 3.ª hip.	54'50	
» Lleida Reus	59'00	
» Segovia	70'25	
» Almansa 4 %	70'25	
» Almansa 5 %	50'25	
» » nord.	47'00	
» Sant Joan.	60'25	
» Alsasua.	75'75	
» Osca a F.	70'25	
Alacant 1.ª hipot.	52'00	
» A.	87'00	
» B.	74'50	
» C.	65'75	
» D.	67'50	
» E.	73'25	
» F.	80'75	
» França 1864	46'00	
» » 1878	44'25	
» Directes	41'25	
Orenses A. B. C.	23'00	
Valladolid Ríosecc	25'00	
M.-Càc. i Portugal	82'00	
Olot a Girona.	65'00	
» » 2.ª hip.ª	85'00	
Andalusos 1.ª 3 %	45 00	
» 2.ª 3 %	44'50	
Aux. F.-C. Bessaia	85'50	
Gral. Tramvies 4 %	77'75	
» » 5 %	94'00	
Tramv. St. Andreu	74'00	
F.-C. Sarrià, 6 %	103'50	
F.-C. Catal. 5 %	89'00	

Aigua, Gas i Electricitat

B.ª Elect.	1900,	97'50
»	1907,	75 00
»	1913,	87 00
»	1915,	80'25
»	6 %	100
Aigües Barna.	6 %	80'00
Catalana Gas &.		63 25
Catalana Gas F.		62'00
» » Bonos		74'00
Mallorquina.		100'00
Energia Elèct. 5 %		92'50
» » 6 %		90'75
Bonos E.ª »	6 %	91'50
Produ. Forces M.		81'00
Reg. Llevant 6 %		87'50
Hisp. Amer. d'E. 6 %		89'00
» » Bonos		88'00

Varies

Trasatlàntica 4 %	83'75
Canal Urgell.	82'00
T. Filipines 1902	93'00
» 1909	98'50
Asland 6 %	92'00
Foment d'Obres.	78'50
Unió Vidrera.	90 00
Carbons Berga.	61'00
a. Reganta Ebre.	82'00
Const. Naval 6 %	96'50
Const. I Pavi. 6 %	77'00
Asi. Cardona 6 %	88'50
G. Regadius 6 %	82'00
Mecànica Vellutera 6 %	93'00
A. Forns Andalusia 6 %	93'75

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	55'00
Banc d'Espanya.	517'00
Banc de Terrassa.	19'00
Crèdit i Docks.	175'00
Crèdit Mercantil	000'00
Banc Hisp. Colonial	312'50

Varies

F.-C. Nord pies.	287'00
» Alacant pies.	288'25
» Andalusos.	44'75
Hull.ª Espanyola.	173'00
» A. Aragó, ord.	200'00
» » pref.	99'00
Espanya Industrial	80'00
General Telèfons.	92'50
Peninsular Telèfons	92'00

Estrangeres

Banc E. Rio Plata . . 253'75

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 60'00; **suissos**, 131'00; **belgues**, 58'65; **lliures**, 28'57; **lires**, 33'70; **dòlars**, 7'68; **marcs**, 9'10 **1 corones**, 1'00.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de setembre: Es fa de Nords, a 56'70; i d'Alacants, a 56'60, i de Docks, a 17'60 i a 17'40.

Diferències de les operacions a terme

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'45 de Nords i 0'50 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'45 de Nords i 0'55 d'Alacants.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA 31

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	10.36	0.00	10.65			0.00
Futurs:						
Octubre	10.64	10.76	10.83			0.00
Gener	10.59	10.72	10.78			0.00
Març	10.53	10.66	10.73			0.00
Maig	10.47	10.61	10.67			0.00
Juliol	10.39	N.	10.56			0.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Nobre.	17.50	00.00	00.00
»			Gener.	17.50	00.00	00.00
»						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	16.60	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	16.57	16.55	00.00	00.00
Desembre	16.87	16.87	00.00	00.00
Gener	16.90	16.89	00.00	00.00
Març	17.05	16.98	00.00	00.00
Maig	17.18	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	15.63			00.00
Futurs:				
Octubre	16.10			00.00
Desembre	16.40			00.00
Gener	16.47			00.00
Març	16.55			00.00
Maig	16.68			00.00

Barcelona, 1 de setembre de 1921

LA COMPANYIA IBARRA

Els senyors Manuel Català i Gregori de Beaunde, ens comuniquen que han dissolt la raó social que representava a la nostra ciutat la companyia de vapors d'Ibarra i Companyia, de Sevilla.

Aquesta companyia, amb tal motiu, ha establert una delegació a Barcelona, havent estat nomenat delegat don Gregori de Belaunde.

T. Mallol Bosch
Barcelona

Cap a **SAINT LOUIS DU RHONE i MARSELLA**
Sortirà el dia 2 de setembre el vapor «KOLYMA»
(en port)

Cap a **KENITRA, CASABLANCA i RABAT**
Sortirà el dia 3 de setembre el vapor «LUISA»

Cap a **ALACANT, ALMERIA, MOTRIL, MALAGA, MELILLA i ALGECIRAS**
Sortirà el dia 3 de setembre el vapor «MONT-SANT»

Cap a **FARO i PORTIMAO**
Sortirà el dia 1 de setembre el vapor «ANGELA»

Cap a **NEW-YORK**
Sortirà el dia 7 de setembre el vapor «DANIEL WEBSTER»

Cap a **NEW-YORK**
Sortirà el dia 20 de setembre el vapor «WEST-LASAWAY»

Per a informes, dirigir-se al seu consignatari, **T. MALLOL BOSCH.** Passeig de Colomb, 17. Telèfons números 2312 A i 5069 A.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLER i TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13 i Bonsuccés, 1.
PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos	59'75
» Anglesos	28'30
» Italians	33'25
» Belgues	58'00
» Suïssos	130'80
» Portuguesos	0'60
» Alemanys	8'75
» Austriacs	0'75
» Holandesos	2'25
» Russos	1'00
» Grecs	00'00
» Suecs	1'45
» Noruegs	0'90
» Dinamarca	1'10
» Romania	8'50
» Turquia	00'00
» Estats-Units	7'60
» Canadà	6'40
» Argentins	2'25
» Uruguais	4'90
» Xilens	0'65
» Brasilers	0'65
» Bolivians	1'40
» Peruans	25'00
» Paraguais	0'10
» Venezuela	00'00
» Japonesos	3'00
» Algerins	58'00
» Egipte	28'00
» Filipins	3'10

Nonell Germans
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

Festes majors

A OLOT

Programa de les festes que la ciutat d'Olot celebrarà a llaor de la seva celestial regina, la Verge del Tura, durant els dies 7, 8, 9, 10 i 11 de setembre:

Festes religioses

Dia 7.—A les set del vespre, solemnes Completes a l'església de Nostra Dona del Tura, amb assistència de l'Ajuntament.

Dia 8. — A dos quarts de vuit del matí, missa de Comunió a l'església de la Verge, organitzada pel Centre Catòlic. A les deu, solemne Ofici, cantant-se per la Capella parroquial la «Missa de la Immaculada», del mestre Joan Fargas, Pvre., amb assistència de l'Ajuntament i autoritats, fent el panegíric de la Verge el reverend Pare Joan Serrat, S. J., prior de la residència de Manresa. A les cinc de la tarda, solemne processó, amb assistència de l'Ajuntament i autoritats.

Dia 9. — A les deu del matí, solemne Ofici a l'església de Nostra Dona del Tura. A les set del vespre, Trisagi a la mateixa església.

Dia 10. — A les deu del matí, solemne Ofici a l'església de la Verge. A les set del vespre, Trisagi a la mateixa església.

Festes civiques

Dia 7. — A les cinc de la tarda, sortida de la comparsa formada per l'Aliga, Nans, Gegants i Cavallins, acompanyats de la Banda Municipal.

A les nou del vespre, il·luminacions elèctriques a la Plaça d'Alfons XII, Passeig de Blai, principals carrers, façanes de les Cases Consistorials, societats i altres edificis; sardanes al Centre Fontanella i ball de gallarda a la Concentració Republicana.

A dos quarts de deu, funció al Tea-

tre Principal per la companyia de sarsuela i opereta que dirigeix l'eminent primer actor don Ferran Vallejo, i sessions de cine a l'Ideal Park.

De dos quarts de deu a dos quarts de dotze, sardanes a la plaça d'Alfons XII.

A les deu, el Casal Català farà tocar sardanes a la Plaça de Capellans per «La Principal de La Bisbal».

Dia 8. — A dos quarts de nou del matí, passada per la comparsa de l'Aliga, Nans, Gegants i Cavallins acompanyats de la Banda Municipal.

A les onze, sardanes als centres Fontanella, Obrer i Casal Català, i concert a la Concentració Republicana.

A les dotze, balls per la comparsa de l'Aliga, Nans, Gegans i Cavallins a la Plaça d'Alfons XII, i acte seguit les tres sardanes de costum.

A les dues de la tarda, concerts a la societat Indústria i Comerç, Centres Catòlic, Fontanella i Obrer, Concentració Republicana, Joventut Tradicionalista per les orquestres «Antigua lluro», de Mataró; «Unió Olotina» i altres orquestres i quintets, sardanes al Casal Català per l'orquestra «La Principal de La Bisbal».

De tres a cinc, sardanes a la Plaça d'Alfons XII.

A les cinc, balls al Centre Obrer i Concentració Republicana.

De dos quarts de deu a dos quarts de dotze del vespre, sardanes a la plaça d'Alfons XII; funcions teatrals al Teatre Principal i Centre Catòlic; balls al Círcol Olotí, Indústria i Comerç, centres Fontanella, Obrer, Concentració Republicana i Casal Català; cine a l'Ideal Park.

Dia 9. — A les nou del matí, passada per la comparsa de l'Aliga, Nans, Gegants i Cavallins, ballant a la plaça d'Alfons XII. En acabar sardanes.

A les onze, repartiment de premis als autors llorejats en el certamen musical, corresponent a l'any XXXII del Certamen Literario-Artístic d'Olot.

Concert vermut a la societat Indústria i Comerç i sardanes als centres Fontanella, Obrer i Casal Català.

A les quatre, balls a la societat Indústria i Comerç, centres Fontanella i Obrers, Concentració Republicana, i sardanes al Casal Català.

A les nou del vespre, ball-pla. En arribant a la Plaça, la comparsa de l'Aliga, Nans, Gegants i Cavallins ballaran els seus balls i s'encendrà un castell de focs artificials.

Balls a la societat Indústria i Comerç, centres Fontanella i Obrer, Concentració Republicana, Casal Català, al Teatre Principal i al Cine Ideal Park.

Dia 10. — A les deu del matí, jocs de cucanya a la Plaça d'Alfons XII, tocant-se seguidament sardanes.

A les onze, concert al Teatre Principal per l'Orfeó Popular Olotí, amb la cooperació de l'orquestra «La Principal de La Bisbal».

A la mateixa hora, concert vermut a la societat Indústria i Comerç i sardanes als centres Fontanella i Obrer.

A la tarda, concert a les societats Indútria i Comerç, Concentració Republicana i Casal Català.

A les quatre, balls a la societat Indústria i Comerç, centres Fontanella i Obrer i Concentració Republicana, i sardanes al Casal Català.

De dos quarts de deu a dos quarts de dotze de la nit, sardanes a la Plaça d'Alfons XII; funcions teatrals al Teatre Principal i Centre Catòlic; balls al Círcol Olotí, Indústria i Comerç, centres Fontanella i Obrer, Concentració Republicana i Casal Català; cine a l'Ideal Park.

Dia 11. — D'onze a una, sardanes al Passeig de Blai per l'orquestra «La Principal de La Bisbal».

A les dues, concert a la Concentració Republicana.

A les tres, tornaboda i Aplec de la Sardana a les fonts de Sant Roc, ball a les societats Indústria i Comerç i Concentració Republicana.

A la nit, balls de comiat a la Indústria i Comerç, Centre Fontanella i Concentració Republicana.

A les deu, Concurs de Sardanistes a la plaça de toros, repartint-se 800 pessetes de premis, ballant tot seguit l'Esbart de Dansaires de Barcelona les seves celebrades danses.

Cine a l'Ideal Park.

Sardanes

El Foment Sardanístic de Sant Martí ha organitzat per avui, a dos quarts de deu de la vetlla, una audició de sardanes al carrer Frèsser, encreuament amb el de Muntanya. Cobla «Barcino».

En cas de mal temps tindrà lloc al Casal Democràtic Nacionalista.

D'espectacles

La Secció Permanent de propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, fa avinent a tots els socis abonats a la temporada passada i que vulguin conservar l'abonament per a la temporada d'hivern vinent, se serveixin passar per la secretaria de la dita Secció, tots els dies feiners de deu a onze de la nit, fins el dia 10 de setembre.

Tots els socis que vulguin abonar-se de nou, podran passar per l'esmentada secretaria tots els dimecres a les mateixes hores.

Espectacles

Principal Palace

Plaça del Teatre, 4. Tels. 5125 i 4736-A.

Cada dia, tarda i nit,

DANCING

Moro, Manolita Ortiz, Julia Madriles, Agnayo, Flor d'Alexandria, Elena Andrés, Flor d'Espanya i Germanes Rubio.

Restaurant a la carta a totes hores. COBERTS ESPECIALS de 8 a 10.

TEATRE TIVOLI

Circ Eqüestre i The Great Carmo

Directors: **Corzana i Perezoff.** — Avui, tarda, a dos quarts de cinc. Extraordinària matinée **The Great Carmo** a preus populars. Nit, a tres quarts de deu. Els graciosos clowns **Pippo i Seiffert i Antonet i Beby**, els reis de la comicitat, en les seves divertides entrades còmiques. «Gran corrida de toros». La senyoreta **Alvarez**, amb el seu excèntric **Joanet. The Hornbeck Bros.** excèntrics; **Els Beldas**, acròbates a la balança. L'espectacle més gran del món

THE GREAT CARMO

amb la seva nombrosa troupe i la seva «menagerie» de lleons, tigres, panteres elefants, cavalls, ànecs, galls, simis, etc., etc. **Carmo**, nigromàntic, il·lusionista, prestidigitador, màgica, metamòrfosi.—Demà, tarda, matinée a preus populars. **Carmo** i atraccions. Nit, grandiosos programes prenent-hi part totes les formidables atraccions de la companyia i **The Great Carmo.** Cada dia, tarda i nit,

THE GREAT CARMO

Es despatxa comptaduria.

Gran Cafè Restaurant Tívoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit, pel renomenat **QUINTET VILA**. Econòmic i esmerat servei a la carta. *Gelats de tota mena. Orxata valenciana. Servei d'automòbils, especial de la casa; preus econòmics.*

Teatre Novetats

Gran companyia d'opereta, sarsuela i revistes.

Inauguració:

Avui, dijous, 1 de setembre, 10 nit

amb el més gran esdeveniment artístic teatral

El Príncipe Carnaval

assaig de revista parisenca en 9 quadros, dos entrequadros i dos descansos; lletra dels senyors Assensi Mas i J. J. Cadenas i música dels mestres **Quinito Valverde i Josep Serrano.** Art, elegància, riquesa, bon gust, fastuositat i abundància de formoses dones. Toilettes del millor gust modern.

Es despatxa a comptaduria per les a cinc primeres representacions.—Nota: es prega als senyors concurrents que sols es faci ús del «martellet» en el número del «Fox-Trott».

ELDORADO

Coliseu de Varietats

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu. Extraordinàries sessions. Magnífics programes. Primera part: **Cinema, Kamakura**, màgics japonesos; **Maria Pujol**, ballarina espanyola; **Pompoff, Thedy, Emij**, cèlebres clowns.—Segona part: **La dança a través del món**, espectacle coreogràfic, presentat per la exímia dansarina

CHARITO DELHOR

Pròleg: original del cultíssim literat Frederic García Sanchis, recitat a teló abaixat per la senyoreta Delhor. **Visions:** Amèrica, Europa, Egipte, Xina i Pèrsia. Magnífics decorats. Riquíssim vestuari. **Ultimes funcions.** Tercera part: Comiat de la notable cançonetista

SALUT RUIZ

en les creacions del seus interessants repertoris vell i nou

Demà, divendres, extraordinari espectacle. Debut dels notabilíssims artistes **Les 3 Bartros, Original Dorlans**, i reaparició de la formosíssima i popular cançonetista

MERCÈ SERÓS

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Primer, estrena de «El 5.005». Segon: «No te cases que peligras». Tercer: «Mundo Gráfico». Nit, a dos quarts de deu. Primer: «Los dos lunares». Segon: «El 5.005». Tercer: «La marcha de Cádiz». Quart: «Mundo Gráfico».—Demà, divendres, gran funció en honor i benefici de l'Ignasi León.

CASINO MASNOU

Dissabte, dia 3 de setembre. Nit, a dos quarts de deu.

Companyia dramàtica de

LLUÍS PIERA

Extraordinària representació de l'ovacionada obra en tres actes del genial dramaturg N'Angel Guimerà,

TERRA BAIXA

Diorama

Extraordinàries sessions de cinema projectant-se les pel·lícules següents: «Revista Pathé»; «La mà invisible», episodis 13 i 14; «La filla solitària»; «Flor entre esbarzers».

PALACE CINE

GRAN SALÓ DE MODA

Avui, dijous, tarda i nit, programes colossals de cinema, projecció d'interessants pel·lícules. «Actualitats Gaumont»; «Una conquesta», per El; «Chiribito, jockey»; «Bitllet premiat», i «To es paga».

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda

Avui, dijous, «Pinto», per la graciosa Mabel Normand (represa); «La casa de nines», represa del Programa Ajuria; «La senyal d'alarma», comèdia dramàtica; «Aleix, el capficat»; còmica. — Diumenge, nit, «Propina d'amor», per Tom Moore.—Dilluns, «Escolti, jove!», per Douglas Fairbanks.

PARC

Avui, dijous, 1.er de setembre. **Vetllada Catalana.**

Sardanes "COBLA BARCINO"

Concert per l'Octet. Funcionament de les atraccions.

Cafè-Restaurant. Coberts a 7'50 pessetes i a la carta.

Entrada de passeig, 50 cèntims

PARC

TURO-PARK

Avui, tarda, dedicat als nois, **Focs japonesos. Putxinel'lis IV Gats** i altres. Tarda i nit, les millors atraccions que es coneixen: **Anita, Whip, Grutes de l'Himalaya. Scenic-Railway. Witching-Wawes**, i infinitat d'altres atraccions.

Concerts Jazz-Band VERDURA

Cafè-Restaurant. Servei de primer ordre per coberts y a la carta

Servei d'auto-òmnibus de la Plaça de Catalunya (davant del Círcol de Caçadors) al Turó-Park, al preu de **UNA pesseta viatge i entrada.**

Entrada de passeig, 50 cèntims

Demà:

Divendres de Moda

NOTA. El dia 10 d'aquest mes, INAUGURACIO de

l'ENVELAT MONUMENTAL

EDEN CONCERT

Grandiós PALAU D'ISTIU

Dancing continu. 2 orquestres, 2

Callicida ESCRIVÁ

Unic remei d'éxit segur per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS, J. URIACH I C.ª, BRUCH, 49

TERÇ D'ESTRANGERS

(LEGIÓ ESTRANGERA)

¡ESPANYOLS! ¡ESTRANGERS!

Veniu al Terç d'Estrangers, que defensa l'honor i territori nacionals. S'obre un enganx PER LA DURACIO DE LA CAMPANYA, premi 300 pessetes. Segueix obert l'enganx PER QUATRE I CINC ANYS amb 500 i 700 pessetes de premi respectivament. En el Govern militar podeu inscriure's. No s'exigeix cap documentació. El Terç d'Estrangers és un Cos ja gloriós.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa. T. COSTAS. Palla, 13 i 15 pral.

Binocles per a Turisme i Viatge

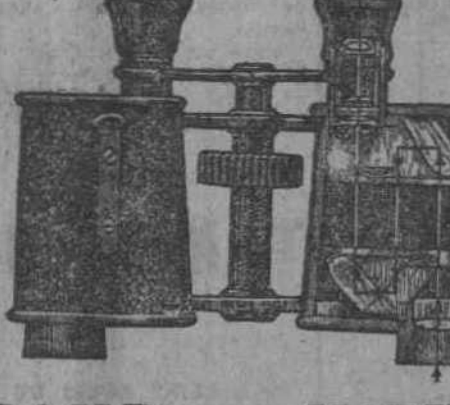

CAMP MARINA

PRISMÀTICS de les MILLORS MARQUES

EL MÉS GRAN I BONIC ASSORTIT

Carles Tutusaus - Optic Fabricant
Boqueria, 22-BARCELONA-Raurich, 2

Màquines Eines de primera qualitat

COM:

Torns - Estampadores
Taladres - Fresadores
etc.

Gran rendiment - Treball acurat

ELECTROMOTORS de totes grandàries

Immediata remesa, des del magatzem, a preus favorables

Werkzeugmaschinenfabrik
Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

A CAPELLADES per motiu de retirar-se sos actuals posseïdors una barberia molt concorreguda i en lloc cèntric, de última moda, tot en excel·lent estat. Bones condicions. Per referències, dirigir-se al senyor Rector de Capellades.

Avisos

COMANDITARI

L'acceptarà casa establerta per a fer molt més negoci, amb els mateixos gastos d'ara. Escriure a LA VEU, n.º 1026.

Joies d'ocasió

Safates i serveis plata, al pes. Compro or, plata, plati brillants i perles.

Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas 8.

Vendes

Venda de terrenys

en gran extensió, a l'Eixample d'aquesta ciutat (en els carrers Còrcega i Entenza.) Raó: Princesa 28, pral. - De tres a quatre de la tarda.

Medicaments

químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Bottai Baltà, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Dispeses

Cerco dus joves a dormir

FRENERIA, 1, primer, segona

XINXES

Si teniu xinxes a casa es perquè voleu. Un flascó patentat de AKANTROL, les extermina per sempre. Unic producte que's ven a prova en el despatx: Doctor Dou, 14 entresol. De venda: Senyors Banús i Soler, Vicens Ferrer, Monegal, Dalmau i Oliveres, Vidal i Ribas i principals Drogueries.

Reconstituient

el més enèrgic dels reconstituients és el
VI DE BAYARD
PEPTONA FOSFATADA
que torna a totes les persones dèbils la Força i la Salut. Dipòsit en totes les farmàcies. Colling, & C.ª París.

Lloguers

Pianos de lloguer des ... ris preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER

Demandes

Comptable

amb immillorables referències s'ofereix per tot el dia o bé per mitjos dies. Escriure's a LA VEU DE CATALUNYA n.º ...

Corredors

per a la venda d'espelmes a comissió, es demanen. Alta de Sant Pere, 27